Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

ЗЬВЯЗДА

Орган ЦК і Мен. Гаркому Камуністычнай партыі (б) Беларусі.

Год выданьня—XV
№ 330 (4236)
Пятніца, 11 сьнежня 1931 г.
МЕНСК, Савецкая 63

Сёньня ў нумары

АРТЫКУЛЫ: ПЕРАДАВАЯ — Перамагчы ў барацьбе за выкананьне фінпляну (1-я стар.).

Бальшавіцкае прывітаньне Камуністычнай Акадэміі СССР. Артыкулы т. т. Пакроўскага, Шчарбакова і Горына (2 стар.).

М. ГАРЫН — Мацней агонь па вялікадзяржаўных ухілістах (2 стар.).

А. ГАРУНОВІЧ — Поўнасьцю і ў тэрмін скончыць загатоўкі (3-я стар.).

Да адказу дэзарганізатараў рабочага снабжэньня (1-я стар.).

15 сьнежня апошні тэрмін пуску новапабудаваных ільназаводаў першай чаргі (1-я стар.).

Указаньні тав. СТАЛІНА рэалізаваць ва ўсёй рабоце Камвузу і марксыцкіх таварыстваў БССР (3-я стар.).

Максымальна эканоміць апал (3-я стар.).

ЯПОНІЯ. Японскі імпэрыялізм камандуе жэнэўскімі міратворцамі (4-я стар.).

ГЕРМАНІЯ. Новы надзвычайны закон у дзеяньні (4-я стар.).

Перамагчы ў барацьбе за выкананьне фінпляну

Нябывалы эканамічны крызіс жорстка патрасае асновы гаспадаркі і валютна-крэдытнай сыстэмы капіталістычнага сьвету. Самая адкрытая інфляцыя стала фактам у радзе вялікіх імпэрыялістычных краін. Бюджэт амаль усіх капіталістычных дзяржаў зьведзен з вялізарным дэфіцытам (ПАЗШ каля 1 млрд. 800 млн. руб., Англія—каля 700 млн. руб., Францыя—звыш 200 млн. руб. і г. д.):

Крызіс спыніўся ля межаў Савецкага Саюзу. 1931 год для краіны Саветаў зьявіўся годам гістарычных перамог на фронце сацыялістычнага будаўніцтва. У гэтым годзе ў капітальнае будаўніцтва сацыялістычнай прамысловасьці СССР укладаецца 6 млрд. руб. У адным толькі IV квартале ўступаюць у строй такія гіганты, як першыя чаргі Кузбуду, Магнітабуду, Беразьнікоўскага хэмкамбінату, рад новых установак і цэхаў. Няўхільна разьвіваецца сацыялістычная рэканструкцыя вёскі і машынізацыя сельскай гаспадаркі.

Вялізарную праграму будаўніцтва сацыялізму Савецкі Саюз ажыцьцяўляе за лік уласных сродкаў, за лік бягучых накапленьняў аграмаджанай гаспадаркі. Уся фінансавая палітыка СССР падпарадкавана задачам выкананьня пяцігодкі за чатыры гады. **«Наша валюта абаронена ад удараў эканамічнага крызісу сацыялістычнай плянавай сыстэмай гаспадаркі».** (Грынько). Моц нашай валюты—у росьце дабрабыту шырокіх працоўных мас, у бесьперапынным росьце народных даходаў, якога ня ведае і ня ведала ні адна самая багатая дзяржава ў сьвеце. У 1931 годзе народныя даходы павялічваюцца на 30 проц. у параўнаньні з мінулым. Такія тэмпы магчымы ў нас толькі таму, што 90 проц. адзінага фінпляну ідуць не на фінансаваньне ўзбраеньняў і ўтрыманьне шматлікай арміі паліцэйскіх, папоў і чыноўнікаў, як гэта мае месца ў капіталістычных краінах, а на мэты гаспадарчага і культурнага ўздыму краіны.

Нязвычайна хуткі рост даходаў гораду і вёскі, бязьмерная адданасьць шырокіх працоўных мас праграме вялікіх работ і генэральнай лініі партыі адкрываюць вялізарныя магчымасьці для далейшага ўзмацненьня савецкай фінансавай сыстэмы, прыцягненьня сродкаў насельніцтва да фінансаваньня сацыялістычнага будаўніцтва.

Адным з самых магутных вагароў выкананьня народна-гаспадарчых заданьняў зьяўляецца ажыцьцяўленьне нашай фінансавай палітыкі, накіраванай на максымальную мабілізацыю сродкаў насельніцтва і накапленьняў аграмаджанага сэктару. У гэтым, мавodле ўказаньня тав. Сталіна,—адна з форм бальшавіцкага наступленьня. Вось чаму партыя надае вялікае значэньне пасьпяховаму і поўнаму ажыцьцяўленьню фінансавага пляну.

Новая абстаноўка, якая стварылася ў выніку вялікіх перамог сацыялістычнага наступленьня, патрабуе карэннай перабудовы ўсёй фінансавай работы. Роля фінансавых органаў ня можа зараз абмяжоўвацца спагнаньнем абавязковых плацяжоў. З кожным кварталам усё большую і большую ўдзельную вагу ў фінпляне набываюць добраахвотныя плацяжы насельніцтва і накапленьні аграмаджанага сэктару. Фінансава-крэдытная сыстэма павінна з чыста фіскальнага органу ператварыцца ў арганізатара масавых плацяжоў, у апэрацыйны штаб па кіраўніцтве прыцягненьнем сродкаў насельніцтва.

Тыя арганізацыі, якія ня здолелі прыцягнуць да гэтай работы перадавы актыў рабочых, калгасьнікаў, беднякоў і серадуякоў, скарыстаць вялікае давер'е мас да нашай крэдытнай сыстэмы і бязьмерны рост палітычнай актыўнасьці працоўных,—нямінуча адстаюць, апыняюцца ў глыбокім тыле бальшавіцкай барацьбы за фінплян. Аб гэтым сьведчыць вопыт работы раду раёнаў БССР.

У чым «сакрэт» перамогі **Сіроцінскага, Жыткавіцкага, Заслаўскага** раёнаў, гарадоў **Віцебску і Менску?**—У тым, што яны вывелі фінработу за межы канцылярый, перанесьлі яе на заводы, фабрыкі, у калгасы, прыцягнулі пралетарскую грамадзкасьць, ужылі новыя мэтады—фінансавую эстафэту, грамадзкі буксір, падворны абыход сялян. У тым, што яны ўдарылі па кулацкім сабатажы абавязковых плацяжоў, у корані пасекла спробы правых апартуністаў прыкрыцца шырмай «нерэальнасьці» пляпаў, ударылі па шкодных «левацкіх» тэорыях аб «адміраньні грошай на даным этапе». У тым, што партарганізацыі ўзялі фінработу пад сваё штодзеннае сыстэматычнае кіраўніцтва, адмовіліся ад практыкі «чарговасьці кампаній» і правадзілі мабілізацыю сродкаў з дэкады ў дэкаду плянавым парадкам, а не кампанійскімі рыўкамі. Нарэшце, у тым, што фінработа стала справай самых мас.

Дзякуючы гэтаму, Сіроцінскі раён з кварталу ў квартал выходзіў пераможцам і на 1 сьнежня выканаў 84,1 проц. заданьня IV кварталу. Дзякуючы гэтаму Віцебск выканаў 72,7 проц. квартальнага пляну і стаіць у першай калёне байцоў за фінплян, а Заслаўе з тылу высунулася ў рады перадавікоў.

Посьпехі, узорная работа перадавых раёнаў змазваюцца дрэннай работай адсталых (Чэрвеньскага, Жлобінскага, Бягомльскага), якія сабралі менш 40 проц. пляну. Вось чаму БССР выканала плян IV кварталу ў разьмеры каля 50 проц. заданьня.

Сьнежань—апошні месяц IV кварталу і ўсяго трэцяга рашаючага году. Ён вырашае лёс гадавога фінпляну. **Партарганізацыі БССР павінны стаць на чале бальшавіцкай барацьбы за мабілізацыю сродкаў, узяць гэту работу пад сваё непасрэднае кіраўніцтва, настойліва і ўпарта штурмаваць адсталыя вучасткі фінансавага фронту.** Перадавыя раёны павінны і далей практыкаваць грамадзкі буксір адсталых, бо гэта практыка сябе апраўдала на справе. 20 сьнежня — апошні тэрмін выкананьня раёнамі квартальнага фінансавага пляну.

Неабходна правесьці жорсткі кантроль рублём у адносінах да тых раёнаў, якія зрываюць фінплян. Трэба пакласьці канец надзеям, што дзяржаўная датацыя пакрые безгаспадарчасьць і няздольнасьць змагацца за фінансавую дысцыпліну.

Адным з рашаючых элемэнтаў фінпляну зьяўляецца **паскарэньне і пашырэньне таваразвароту,** паляпшэньне савецкага гандлю, вызваленьне дзяржаўных крэдытаў з каапэрацыйнага звароту, уцягненьне ў каапэрацыю праз паі і ўклады сродкаў самога насельніцтва.

Разгортваньне таваразвароту і суровае захаваньне савецкай палітыкі нэп—надзейная апора нашай фінансавай устойлівасьці, якое ня мае і ня можа мець ні адна капіталістычная дзяржава з яе анархіяй вытворчасьці і рынку. Баявая задача—**павярнуць фінансавы апарат тварам да задач актыўнай садзейнасьці разьвіцьцю савецкага гандлю.**

«Той ня фінансавы работнік, які не займаецца пытаньнем таваразвароту, ня ўмее скарыстаць усёй магчымасьці для яго разгортваньня і паскарэньня» (Грынько).

Гадавы плян таваразвароту па БССР выканан па гарадох на 75 проц., па вёсцы—на 72,1 проц., плян IV кварталу адпаведна—на 39,1 проц. і 34,7 проц.

Гэтыя лічбы сьведчаць аб яўнай недаацэнцы барацьбы за паскарэньне таваразвароту, аб тым, што задача разьвіцьця савецкага гандлю яшчэ ня стала неадлучнай часткай барацьбы за фінплян.

Рашаючай умовай перамог на фінансавым фронце зьяўляецца выкананьне праграмы ўнутрыпрамысловых накапленьняў, зьніжэньне сабекошту прадукцыі, укараненьне сапраўднага гаспадарчага разрахунку ва ўсе зьвеньні аграмаджанай гаспадаркі.

Уведзеныя нядаўна папраўкі да крэдытнай рэформы зьяўляюцца адным з буйнейшых мерапрыемстваў па арганізацыі ўласных накапленьняў і ўпарадкаваньні фінансавай гаспадаркі.

Новы парадак крэдытаваньня вызначае рашучыя меры барацьбы, жорсткі кантроль рублём у адносінах да тых гаспадарчых арганізацый, якія наплявацьельскі адносяцца да пашырэньня крыніц накапленьня, да зьніжэньня сабекошту прадукцыі і захаваньня фінансавай дысцыпліны. Спробы выехаць на дзяржаўнай кішэні, за плячыма «багатага дзядзюшкі»—Дзяржбанку схаваць сваё няўменьне і нежаданьне па-новаму перабудаваць гаспадарчую работу—павінны сустрэць самы рэзкі адпор.

Фінансава-крэдытныя органы павінны сур'ёзна ўзяцца за сыстэматычны кантроль над расходваньнем асыгнаваных сродкаў, паставіць у парадку дня праблему гаспадарчага разрахунку і наладжаньня фінансавай работы ва ўсіх зьвеньнях аграмаджанай гаспадаркі.

15 СЬНЕЖНЯ—АПОШНІ ТЭРМІН

ПУСКУ НОВАПАБУДАВАНЫХ ІЛЬНАЗАВОДАЎ ПЕРШАЙ ЧАРГІ

З 18 ільназаводаў ні адзін яшчэ ня пушчан

Камісія выкананьня пры СНК БССР канстатавала зусім нездавальняючы ход апрацоўкі ільну і арганізацыі новых сушыльна-мяльна-трапальных пунктаў.

Асабліва дрэнна праходзіць будаўніцтва ільназаводаў. З вызначаных да пуску да 1-га лістапада 1931 году 18 ільназаводаў ні адзін завод ня здан яшчэ ў эксплёатацыю.

Наркамзем, Белкалгасцэнтр і беларускае аддзяленьне Трактарацэнтру

Абоз калгасу «Уперад» здае лён на прыёмным пункце.

не ўстанавілі штодзеннага кантролю і апэрацыйнага кіраўніцтва своечасовай арганізацыяй першапачатковай апрацоўкі ільну і канапель і здачай (продажам) дзяржаве таварнай прадукцыі. Ня выкананы дырэктывы аб арганізацыі новых і рамонту існуючых мяльнасушыльна-трапальных пунктаў. Белснаб ня ўжыў рашучых захадаў для своечасовага завозу ільна-мялак і ільнатрапалак.

Ільнаканапляводбуд у асобе тав. Палякова не забясьпечыў належнага апэрацыйнага кіраўніцтва будаўнічымі вучасткамі. Будаўніцтва вытворчых карпусоў у вызначаныя тэрміны ня скончана. Ільнаканапляводбуд не скарыстаў усіх мясцовых магчымасьцяй для своечасовага забесьпячэньня трансьмісійным і іншым абсталяваньнем ільняных заводаў першай чаргі.

Камісія выкананьня абавязала Наркамснаб, Белкалгасцэнтр, беларускае аддзяленьне Трактарацэнтру і РВК, пад адказнасьць старшынь, забясьпечыць поўнае выкананьне гадавога пляну загатовак ільнянога валакна і пянькі не пазьней наступных тэрмінаў: ільнянога валакна **не пазьней 1-га сакавіка 1932 году, пянькі—1-га красавіка 1932 г.**

РВК прапанавана ўжыць самыя рашучыя захады да неадкладнага спагнаньня з кулацка-заможных гаспадарак ільнянога валакна і пянькі.

Наркамснаб і Белкаапсаюз павінны прыняць меры да своечасовага завозу прамтавараў для прамяніваньня здатчыкаў ільнянога валакна і пянькі.

Пракурору рэспублікі даручана прыцягнуць да крымінальнай адказнасьці асоб, вінаватых у зрыве будаўніцтва ільназаводаў першай чаргі.

Камісія выкананьня абавязала Бельільнаканапляводбуд не пазьней 15 сьнежня здаць у эксплёатацыю ільняныя заводы, якія аднесены СНК да 1-ай чаргі. Будаўніцтва гэтых заводаў павінна быць поўнасьцю забясьпечана будаўнічымі матар'яламі і абсталяваньнем.

Скарыстаць унутраныя рэсурсы

ПОЛАЦАК.

Тэрмін пуску ветрынскага ільназаводу даўно прайшоў. Завод і зараз не гатоў да пуску.

У чым асноўныя прычыны?

Зараз праходзяць мантажныя работы. Кіраўніцтва заводу ў асобе дырэктара **Кейш** і тэхніка **Неймана** прыступіла бяз усякай падрыхтоўкі. Трансьмісіі, якія зараз прыбылі на завод, ня могуць быць устаноўлены толькі таму, што ні падрыхтавана восем штук брусьсяў. І гэта ў той час, калі лесаматар'ял на заводзе ёсьць. Устаноўка дымавой трубы, якая прыбыла са Сталінграду, затрымліваецца тым, што дырэкцыя своечасова не заказала 100 штук балтоў. Работы па электраправодцы затрымліваюцца з-за адсутнасьці ролікаў, вінцікаў і выключальнікаў. Між тым усю гэту арматуру можна знайсьці ў полацкім электрамагазыне. Белканапляводбуд дрэнна кіруе будаўніцтвам.

Гэта відаць хаця-б з таго, што яго прадстаўнік—інжынэр Белканапляводбуду **Грабенін,** прыехаўшы 19-га лістапада ў Ветрына, пабыў толькі ў канторы, але не палічыў патрэбным наведаць будаўніцтва ільназаводу, праверыць работу, даць указаньні і кансультацыю ў мантажы. Гэтым чыноўніцка-бюракратычным «візытам» было пачата і скончана «апэрацыйнае кіраўніцтва» Белканапляводбуду.

Віцебскі вучастак таксама зрывае забесьпячэньне абсталяваньнем ветрынскага заводу. Напрыклад, вучастак абавязаўся месяц таму назад прадставіць заводу камплект бляшаных труб для вэнтыляцыі, але іх яшчэ і дагэтуль няма. Праз увесь будаўнічы сэзон вучастак затрымліваў дасылку ільназаводу кавальскага горна, што вельмі падаражала ўсялякія зварачныя работы на будаўніцтве заводу.

Полацкая с.-г. майстэрня своечасова ня выканала заказу на выраб плянак для фундамантных балтоў і інш.

З буйнога абсталяваньня для ільназаводу не хапае зараз мялкі, кудзелятычыгальнай машыны і помпы для студні.

Чыгунка недапушчальна затрымлівае дастаўку грузаў. Так, яшчэ 18-га лістапада ільназаводам атрымана фактура і паведамленьне на алеяадлучальнік, але яго яшчэ і дагэтуль няма.

Мантажныя работы ў значнай меры затрымліваюцца параўнальна дробнымі недахопамі, якія лёгка можна зьнішчыць на месцы. У кіраўніцтва заводу не хапае ўмеласьці правільна арганізаваць работу і найбольш выкарыстаць мясцовыя рэсурсы. Раённыя арганізацыі абавязаны аказаць заводу ў гэтых адносінах належную дапамогу.

С. А.

Калгас „Шлях камунізму“ перавыканаў заданьне

МАГІЛЁЎ, 8-XII. У выніку ўдарнай работы калгасьнікаў калгас «Шлях сацыялізму», Дабрасьневіцкага сельсавету, перавыканаў заданьне па апрацоўцы і здачы ільнавалакна. Калгас імя Карла Маркса гэтага-ж сельсавету выканаў заданьне па здачы ільнавалакна на 100 проц. Узоры ўдарнай работы паказвае таксама **Грабянёўскі** сельсавет, які здаў ужо 81 проц. ільнавалакна (Белта).

Мантаж яшчэ не распачаты

БАБРУЙСК, 9-XII. Будаўніцтва новага ільназаводу ў вёсцы **Старцы** праходзіць вельмі марудна. Яшчэ ня скончан рад будаўнічых работ. Дрэнна з мантажом. Значная частка абсталяваньня для заводу да гэтага часу ня прыбыла. Мантаж не распачаты. Начальнік будаўніцтва ня прымае рашучых мер, каб своечасова пусьціць завод (Белта).

Завод—бяз догляду

ДУБРОЎНА. (БелТА). У 1930 годзе ў Лядах адкрыўся і працаваў ільназавод. Пасьля ліквідацыі Лядзянскага раёну завод застаўся **без гаспадара і бяз догляду. Ільнаапрацоўчыя машыны стаяць нескарыстанымі.** Райкалгассаюз і райкаапсаюз ня цікавяцца гэтым пытаньнем. І гэта ў той час, калі ў радзе пунктаў раёну, асабліва ў Лядзянскім і Сазонаўскім сельсаветах, не хапае ільнасушыльных і мяльных пунктаў.

ЗВОДКА

аб выкананьні асноўных вымяральнікаў МББ і Заходніх чыгунак за 3-ю дэкаду і ўвесь лістапад 1931 г.

СЯРЭДНЯ-СУТАЧНЫЯ ВЫМЯРАЛЬНІКІ	Процант выкананьня плянавых заданьняў па эксплёатацыйных раёнах							
	Жлобінскі		Гомельскі		Аршанскі		Віцебскі	
	За 3-ю дэкаду	За месяц	За 3-ю дэкаду	За месяц	За 3-ю дэкаду	За месяц	За 3-ю дэкаду	За месяц
Прабег паравоза пасажырскага руху	98,7	100,26	108,3	105,1	107,5	106,5	147,8	110,—
Прабег паравоза таварнага руху	91,4	96,72	100,7	105,3	91,9	96,4	87,4	83,1
Прабег вагона таварнага парку	96,1	93,43	89,2	72,5	96,4	98,4	108,1	101,9
Зварот вагонаў у суткі	102,6	99,75	94,1	81,8	117,2	114,0	101,6	94,71
Процант хворых паравазаў	14,8	12,76	15,5	4,9	12,98	13,1	20,	18,7
Процант хворых вагонаў	0,67	0,67	1,9	1,69	9,3	9,3	3,93	—
Сутачная пагрузка	87,2	137,0	112,9	116,4	109,4	103,7	165,0	145,4
Сутачная астача пад выгрузкай	—	—	34,8	46,0	102,4	92,0	45,0	—
Камэрцыйная хуткасьць	98,8	98,8	105,6	104,1	98,9	98,9	99,4	96,7
Тэхвічная	106,1	109,2	95,4	97,3	100,4	100,4	—	—

Як відаць са зводкі, выкананьне трансфінпляну па чыгунках БССР у параўнаньні з кастрычнікам некалькі палепшылася. Аднак, лічбы нас ні ў якім разе ня могуць супакойваць. Дырэкцыі дарог за апошні час даюць аднолькавыя штомесячныя заданьні, ня гледзячы на тое, што магчымасьці чыгунак значна ўзрасьлі. Тым ня менш нават і тыя заданьні, якія даюцца дырэкцыямі дарог, радам раёнаў ня выконваюцца. **Жлобінскі** раён ня выканаў вымяральнікаў па сярэднясутачным прабегу паравозаў таварнага руху на 3,28 проц., **Аршанскі**—на 3,6 проц., **Віцебскі**—на 16,9 проц.

Апрача Віцебскага раёну ні адным раёнам ня выканана заданьне па пра[illegible] бегу вагонаў **таварнага** парку. **Гомельскі, Жлобінскі і Віцебскі** раёны ня выканалі заданьня па звароце вагонаў у суткі. Асабліва трэба падкрэсьліць дрэннае выкананьне вымяральнікаў па проценце хворых паравозаў. На апошнім месцы ў выкананьні гэтых вымяральнікаў стаіць **Віцебскі** раён. Яшчэ значная астача вагонаў пад выгрузкай. Не даведзена да нормы камэрцыйная хуткасьць па **Жлобінскім, Аршанскім і Віцебскім** раёнах.

Улічваючы ўсе тэхнічныя магчымасьці дырэкцыі дарог павінны прагледзець заданьні, якія даны раёнам для падцягненьня іх да ўзроўню рэальных магчымасьцяй.

Нач. дыстанцыі Зелянёк бязьдзейнічае

БАРЫСАЎ, 7. Дыстанцыя шляху праявіла поўную бязьдзейнасьць у падрыхтоўцы да сьнегабарацьбы. Начальнік дыстанцыі тав. **Зелянёк** спасылаецца на адсутнасьць цьвікоў для зьбіўкі шчытоў (не хапае 4.200 штук). Між тым, цьвікі больш тыдню ляжаць у багажнай касе, але начальнік станцыі не клапаціўся іх атрымаць.

З-за нядбайнасьці Зелянка дыстанцыя не забясьпечана лапатамі. Усяго ёсьць 6 проц. патрэбнай колькасьці. Заключана дагавароў толькі на 7 проц. патрэбнай рабочай сілы.

Выканаць фінплян да сэсіі ЦВК СССР

Сакратаром РК КП(б)Б і старшыням РВК 58 раёнаў БССР накіравана наступная тэлеграма:

— Выкананьне пляну мабілізацыі сродкаў 4-га кварталу ў вашым раёне знаходзіцца пад пагрозай. Безадкладна заслухайце на пазачарговым бюро даклады райфа і іншых арганізацый. Выявіце адсталыя сельсаветы і вучасткі. Вышлеце на вёску спэцыяльныя брыгады на чале з адказнымі работнікамі, устанавіўшы штодзеннае кіраўніцтва брыгадамі.

Па-баявому разгарнеце масавую работу, мабілізаваўшы на выкананьне пляну партарганізацыі, камсамол, прафсаюзы, сельсаветы, калгасы і вясковы актыў.

Пад вашу пэрсанальную адказнасьць забясьпечце поўнасьцю выкананьне пляну да сэсіі ЦВК Саюзу.

13-га сьнежня тэлеграфуйце ЦК аб прынятых мерапрыемствах.

Сакратар ЦК КП(б)Б ШАРАНГОВІЧ.

Старшыня ЦКК КП(б)Б КАЛНІН.

Баявому змагару за ленінскую навуку

Правядзеньне дэкады Камуністычнай Акадэміі ў БССР падкрэсьлівае моц брацкага саюзу народаў краіны пралетарскай дыктатуры, сьведчыць аб вялізарнейшай ролі навукі і марксыцка-ленінскай тэорыі ў змаганьні рабочае клясы пад кіраўніцтвам ленінскай партыі за сацыялізм.

Перад нашымі навуковымі і дасьледчымі ўстановамі стаяць вялізарныя і адказныя задачы па ажыцьцяўленьні ўказаньняў тав. Сталіна а ўздыме на прынцыповую вышыню барацьбы за марксыцка-ленінскую тэорыю ў навуцы, за мэтад дыялектычнага матэрыялізму, па распрацоўцы праблем сацыялістычнага будаўніцтва.

Бязьлітасна змагаючыся з клясавым ворагам на тэарытычным фронце, ускрываючы і выкрываючы апартунізм і шавінізм усіх масьцей, гнілы лібэралізм, КП(б)Б прыдзе да новых грандыёзных перамог у справе ажыцьцяўленьня ленінскай нацыянальнай палітыкі, будаўніцтва нацыянальнай па форме і сацыялістычнай па зьмесьце культуры.

Бальшавіцкае прывітаньне цэнтру марксыцкай навукі—Камуністычнай Акадэміі СССР—змагару за ленінізм.

К. ГЕЙ.

ПРЫВІТАНЬНЕ тав. ЧАРВЯКОВА КАМУНІСТЫЧНАЙ АКАДЭМІІ

Горача вітаю кузьню марксыцка-ленінскай тэорыі Савецкага Саюзу—Камуністычную Акадэмію Саюзу ССР. Першы дэкаднік Камакадэміі ў БССР мае вялізарнае палітычнае значэньне.

Пасьпяховая барацьба за генэральную лінію партыі, за ажыцьцяўленьне задач пабудовы сацыялізму, барацьба супроць ухілаў ад генэральнай лініі партыі—правага, як найбольш небясьпечнага, «левых» загібаў і прымірэнчых да іх адносін—вымагае ўзбраеньня партыі і рабочае клясы марксыцка-ленінскай тэорыяй і далейшай паглыбленай распрацоўкі ўсіх праблем як міжнароднага, так і ўнутранага становішча і задач СССР з пункту гледжаньня марксызму-ленінізму.

Гэта апошняя задача ва ўмовах БССР у значнай меры ўскладзена на Беларускую Акадэмію Навук.

Пасьля разгрому беларускіх нац.-дэмакратаў і ачысткі Акадэміі ад іх засільля БАН перабудоўвае сваю работу на аснове барацьбы за генэральную лінію партыі.

Дэкаднік Камакадэміі павінен яшчэ больш узмацніць увагу да аўладаньня марксыцка-ленінскай тэорыяй, дапамагчы БАН і іншым нашым навуковым, навучальным і дасьледчым установам у правільным і поўным скарыстаньні дыялектычнага мэтаду для распрацоўкі праблем сацыялістычнага будаўніцтва, яшчэ больш тэарытычна ўзброіць КП(б)Б і рабочую клясу БССР для паглыбленай і непрымірымай барацьбы за генэральную лінію партыі.

А. ЧАРВЯКОЎ.

Да адказу дэзарганізатараў рабочага снабжэньня

(З пастановы ЦК УсеКП(б) і СНК СССР)

МАСКВА, 10. (ТАСС). СНК СССР і ЦК УсеКП(б) разгледзелі пытаньне аб масавых выпадках адпраўкі тавараў радам гандлюючых і вытворчых арганізацый без належнай тары і нават у парадку простай навалкі тавараў у вагоны і грузавікі, у рэзультаце чаго тавары псаваліся і гінулі. Адначасова з гэтым СНК СССР і ЦК УсеКП(б) разгледзелі пытаньне аб затаварваньні па розных прамтаварах у радзе гандлюючых арганізацый. Высьветлілася, што масавую адпраўку тавараў без належнай тары і нават бяз усякай тары, у парадку простай навалкі ў вагоны і грузавікі, дапусьцілі: тэкстыльнае аб'яднаньне Цэнтрасаюзу, кандытарскае аб'яднаньне Наркамснабу РСФСР, «Союзконсерв», «Союзтабак» і швэйнае аб'яднаньне Цэнтрасаюзу. Разам з тым выяўлена вялікае затаварваньне па «Союзконсерву», «Союзкофе», швэйным аб'яднаньні Цэнтрасаюзу, тэкстыльным аб'яднаньні Цэнтрасаюзу, «Союзтабаку», мылаварана-парфюмэрным аб'яднаньні, «Моссназбыту» і «Мосторгу» і аб'яднаньні дзяржаўнага раздробнага гандлю.

Разгледзеўшы гэтыя факты, СНК СССР і ЦК УсеКП(б) пастанавілі прыцягнуць да адказнасьці работнікаў, вінаватых у затаварваньні і адпраўцы тавараў без належнай тары. Непасрэдна вінаваты ў адпраўцы хустак бяз тары загадчык гандлёва-апэрацыйнага сэктару тэкстыльнага аб'яднаньня Цэнтрасаюзу **Барынаў А. А.** выключан з партыі і прыцягнут да судовай адказнасьці.

Кіраўніку тэкстыльнага аб'яднаньня **тав. Вуль** абвешчана суровая вымова і зроблена папярэджаньне, што ў выпадку паўтарэньня падобных фактаў уся дырэкцыя будзе прыцягнута да крымінальнай адказнасьці.

Вінаваты ў адпраўцы кандытэрскіх вырабаў на пэрыфэрыю простым навалам у вагон кіраўнік маскоўскай канторай кандытэрскага аб'яднаньня **Перцаў І. Л.** выключан з партыі і аддан пад суд; намесьнік кіраўніка канторай **Бродэрзон Л. С.** зьнят з работы і аддан пад суд.

Вінаватыя ў затаварваньні **25 млн.** банак кансэрваў і адпраўцы кансэрваў бяз усякай тары начальнік Кансэрвазбыту **Затулоўскі М. З.** і яго намесьнік **Бяляеў В. А.** зьняты з работы і адданы пад суд. Кіраўніку аб'яднаньня «Союзконсерв» **Сьвярдлову** за няпрыняцьце мер для барацьбы з указанымі фактамі абвешчана суровая вымова, а ўсёй дырэкцыі аб'яднаньня зроблена папярэджаньне, што ў выпадку паўтарэньня падобных фактаў, яна ў поўным складзе будзе прыцягнута да крымінальнай адказнасьці.

Зьняты з работы і адданы пад суд дырэктар Прылуцкай фабрыкі **Рыжкоўскі,** які дапусьціў стварэньне на складах фабрыкі залежаў махоркі ў 190 тыс. скрынь і нам. кіраўніка ленінградзкай канторы «Союзтабак» **Кузьмін,** які затрымаў адпраўку 3.700 скрынь махоркі, прызначанай для ільназагатовак.

Старшыні ОМПК **Корневу В. С.** і яго намесьніку **Подвідзу Г. Л.** абвешчана суровая вымова за затаварваньне парфюмэрных вырабаў на 25 млн. руб.

За здачу прамысловасьці некамплектных заказаў на радыё-апаратуру і затарваньне разрозьненых частак радыё-апаратуры на суму 4 млн. руб. зьняты з пасад і адданы пад суд былыя работнікі аб'яднаньня культтавараў Цэнтрасаюзу **Ермалаеў, Маж[illegible]скі, Рудакоў і Зайцаў.**

Дырэктар Маскоўскай базы швэйнага аб'яднаньня Цэнтрасаюзу **Садк[illegible] І. В.** і яго намесьнік **Зэйт І. І.** за затаварваньне на 4 млн. рублёў і адпраўку швэйных вырабаў бяз тары зьняты з работы і прыцягнуты да крымінальнай адказнасьці. Кіраўніку швэйнага аб'яднаньня **Дамброўскаму В. А.** абвешчана суровая вымова, дырэкцыя папярэджана, што ў выпадку паўтарэньня падобных фактаў яна ў поўным складзе будзе прыцягнута да крымінальнай адказнасьці.

Работнікі Саюзцукру **Белавусаў Г., Эпштэйн А. Д. і Цэйтлін Б. С.** адданы пад суд за адпраўку цукру па чыгунцы і водных шляхох у дзіравых мяшкох.

Зьняты з работы і адданы пад суд член праўленьня «Союзкофэ» **Шапашнікаў В. А.** і намесьнік загадчыка аддзелам збыту гэтага аб'яднаньня **Казыраў М. Г.** за затаварваньне прадукцыі на 3 млн. руб.

«Моссназбыт», заключаючы дагавор на выраб гузікаў з фабрыкай № [illegible] «Мострэмас», зусім ня ўлічваў ні разьмеру патрэбы ў гузіках, ні патрэбнага асартымэнту. Дырэктар фабрыкі, устанаўляючы вытворчую праграму, у сваю чаргу перавысіў і без таго раздутае заданьне «Моссназбыта» шляхам пераходу на выраб нізкагатунковых і няходкіх па калібры гузікаў. У рэзультаце гэтага на складах «Моссназбыта» і «Мосторга» ляжыць зараз гузікаў на 3.150 тыс. руб., у той час, як патрэба абедзьвюх гэтых арганізацый вылічана толькі ў 150.000 руб. Вінаватыя ў гэтым затаварваньні дырэктар праўленьня «Моссназбыта» **Алайніс** і яго намесьнік **Жданаў,** дырэктар фабрыкі № 6 **Вайданаў,** дырэктар аддзелу збыту «Мострэмас» (прозьвішча прапушчана) і нам. дырэктара гэтага аддзелу **Баброў І. І.** прыцягнуты да суровай адказнасьці.

Выяўлена вялікае затарваньне ў радзе краёвых аддзяленьняў дзяржаўнага аб'яднаньня раздробнага гандлю Наркамснабу РСФСР (ДАРГ). Так, па Ніжагародзкай канторы ёсьць затарваньне па розных таварах на 3.600 тыс. р., Варонескай—на 1 млн. руб. Дырэкцыя ДАРГ ніякіх мер барацьбы з затарваньнем ня ўжыла. Вінаватыя ў гэтым намесьнік дырэктара «ДАРГ» **Раеўскі А. М.,** былы дырэктар Ніжагародзкай канторы «ДАРГ» **Наянаў** і дырэктар Варонескай канторы **Адлер**—прыцягнуты да крымінальнай адказнасьці.

Ня ўжыў таксама неабходных мер па барацьбе з затарваньнем і па паляпшэньні плянаваньня і рэгуляваньня таваразвароту па дзяржаўным раздробным гандлі камітэт гандлю пры Наркамснабе СССР. Намесьнік старшыні камітэту гандлю **Бычкоў-Карповіч** зьнят з работы, а нядаўна вылучанаму старшыні камітэту **Эйсмант** абвешчана вымова.

Выключан з партыі, зьнят з работы і аддан пад суд загадчык складу № [illegible] Саюзтрансу **Мальшаў І. Г.** за безгаспадарчае хаваньне тавараў, у рэзультаце чаго большая частка тавараў, якія хаваліся на складзе, папсаваліся.

БАЛЬШАВІЦКАЕ ПРЫВІТАНЬНЕ КАМУНІСТЫЧНАЙ АКАДЭМІІ СССР

КРОЎНЫЯ ІНТАРЭСЫ БАЛЬШАВІЗМУ ПАТРАБУЮЦЬ БЯЗЬЛІТАСНАЙ БАРАЦЬБЫ СУПРОЦЬ ПРАВААПАРТУНІСТЫЧНАЙ І ТРАЦКІСКАЙ КАНТРАБАНДЫ, СУПРОЦЬ ВЯЛІКАДЗЯРЖАЎНІЦТВА, НАЦЫЯНАЛІЗМУ, СУПРОЦЬ ГНІЛОГА ЛІБЭРАЛІЗМУ У ТЭОРЫІ І ПРАКТЫЦЫ

Акадэміі Навук БССР

Дарагія таварышы!

На вялікі жаль хвароба ўсё яшчэ перашкаджае мне прыняць колькі-небудзь актыўны ўдзел у працы Камуністычнай Акадэміі і выступіць на дэкадзе Камакадэміі ў Менску.

Ніколі яшчэ патрэба аб'яднаньня ўсіх навуковых працаўнікоў-камуністаў і ўсіх прымыкаючых да іх спэцыялістаў на агульнай працы, па агульным пляне не адчувалася так востра, як зараз.

На першым пляне стаіць работа сярод мас. Мільёны людзей ахоплены энтузіязмам сацыялістычнага будаўніцтва, але толькі невялікая частка гэтых мільёнаў уладае хаця-б зачаткамі таго навуковага, тэарэтычнага разуменьня сацыялізму, якое ляжыць у аснове гэтага будаўніцтва. Бо ніколі наша краіна не зрабілася-б першай сацыялістычнай краінай у сьвеце, калі-б яна ўжо больш чвэрці стагодзьдзя ня была краінай найбольш разьвітага, найбольш глыбока распрацаванага і найбольш рэвалюцыйнага марксызму. І тое, што Ленін і яго бліжэйшыя саратнікі ўсьвядомілі і тэарэтычна ўгрунтавалі дзесяткі год таму назад, зараз павінна быць усьвядомлена кожным удзельнікам сацыялістычнага будаўніцтва.

Масавая праца нашых тэарэтычных установаў больш, чым калі-небудзь, становіцца іх асноўнай працай.

Замкнуцца ў вузкім коле «кніжных людзей», захапіцца тым, што ЦК нашай партыі аднойчы назваў «схаластычнымі словаспрэчкамі», і зрабіць сваю работу незразумелай і чужой масам—горш такой бяды нічога не магло-б зараз здарыцца з тэарэтыкам-марксыстам.

Але гэта зусім не азначае, вядома, што мы можам быць бястурботнымі ў адносінах тых скажэньняў нашай тэорыі, якія так выразкі ў апошні час.

Мы павінны несьці ў масы чыстае вучэньне Леніна, а са спробамі яго «прыстасоўваць» да меншавіцка-трацкісцкага сьветаразуменьня мы павінны весьці самую рашучую, самую бязьлітасную барацьбу. Бяз «слова спрэчак» тут не абыдзецца, але яны зусім не павінны быць «схаластычнымі», г. зн. незразумелымі для мас і адарванымі ад практыкі.

Сувязь тэорыі з практыкай ёсьць другая ўмова нашай работы, пра якую мы не павінны забываць ні ў якім выпадку. Мы дабудоўваем у гэтым годзе фундамант сацыялістычнай эканомікі, мы пачынаем у бліжэйшы год на гэтым фундаманце будаваць самы гмах. Гэта будоўля павінна быць цэнтрам усёй і ўсялякай работы, хто-б і дзе-б яе не рабіў. Чалавек, які адарваўся ад гэтай будоўлі і пасяліўся у «келье под елью», безнадзейны, загінуўшы чалавек; гэта ня толькі не камуніст, гэта не грамадзянін СССР.

Сацыялізм—вялікае цэлае, і «практыка» яго неахопна вялікая. Яна ўключае ў сябе і тэхніку, і эканоміку і палітыку, і філёзофію. Мне хацелася-б, у заключэньне гэтага ліста спыніцца на адным узоры сувязі нашай тэорыі з практыкай. Гэтым узорам зьяўляецца нацыянальнае пытаньне.

Больш чым калі-небудзь актуальнымі зьяўляюцца словы тав. Сталіна, якія сказаны ім яшчэ ў 1925 г.: **«бальшавікі заўсёды разглядалі нацыянальнае пытаньне ў неразлучнай сувязі з рэвалюцыйнай пэрспэктывай».** Гэта рэвалюцыйная пэрспэктыва высоўвае нацыянальнае пытаньне ўсюды, дзе толькі ўзьнікае рэвалюцыя—часта там, дзе буржуазныя гісторыкі і публіцысты дзесяцігодзьдзямі ўмелі яго замоўчваць. Гішпанская рэвалюцыя паказала, што ў Гішпаніі ёсьць у гэтых адносінах штосьці падобнае да таго, што было ў сканаўшай ганебнай «расійскай імпэрыі»? Зараз кожнаму ясна, што вялікарусы Пірынейскага паўвострава касьцільцы навязалі сваю мову і сваю культуру раду зусім самастойных некалі народнасьцяй, прычым для каталёнцаў ці баскаў гэта чужая мова дагэтуль не зрабілася мовай народнай масы.

І бязумоўна, пакуль улада над Гішпаніяй застаецца ў руках буржуазіі, ніколі нацыянальнае пытаньне ня будзе там вырашана. Нацыянальны ўціск заўсёды ёсьць дапаўненьне і ўзмацненьне эксплёатацыі фэадальнай або капіталістычнай. Куды лягчэй эксплёатаваць чалавека, які нават мовы сваіх эксплёататараў не разумее, якога з маленства прывычылі думаць, што ён належыць да «ніжэйшай расы». І толькі той грамадзкі лад, дзе няма эксплёатацыі, можа вырашыць канчаткова нацыянальнае пытаньне. Вось чаму, кажучы зноў словамі тав. Сталіна, **«нацыянальнае пытаньне можа быць вырашана толькі ў сувязі і на аснове пралетарскай рэвалюцыі»**, вось чаму **«нацыянальнае пытаньне ёсьць частка агульнага пытаньня аб дыктатуры пралетарыяту».**

Толькі дыктатура пралетарыяту забясьпечыць свабоду нацыянальнага разьвіцьця тым народам, якія ўваходзяць у склад пралетарскай дзяржавы. І толькі тэарэтычныя органы пралетарскай дыктатуры могуць даць навукова-вытрыманае вырашэньне тых культурных і гістарычных проблем, якія зьвязаны з жыцьцём данага народу.

Камунізм перастае быць «зданьню, якая блукае па Эўропе», ужо ён падымаецца перад буржуазнай Эўропай грознай рэальнасьцю, і сама буржуазія пачынае бачыць, што няма іншага выйсьця, апрача таго, якое паказваюць камуністы. Надзвычайна цяжкая і адказная наша работа, таварышы, але і павабны наш лёс, а яшчэ больш павабны лёс пакаленьня, якое ідзе за намі.

Вітаю ў вашай асобе як тых, хто ўжо вядзе навукова-дасьледчую работу ў Беларусі, так і тых, хто рыхтуецца яе весьці—вашу моладзь.

Няхай жыве Акадэмія Навук Беларускай Сацыялістычнай Савецкай Рэспублікі!

Хай будзе моцным наш з вамі саюз у агульнай камуністычнай рабоце!

З гарачым таварыскім прывітаньнем.

М. ПАКРОЎСКІ.

Акадэмік тав. Пакроўскі.

РАБОТА БАН ЗА ГОД

Бягучы 1931 г. зьяўляецца для Беларускай Акадэміі Навук годам рашучага павароту ад старой Акадэміі з нацыянал-дэмакратычным засільлем і кіраўніцтвам да Акадэміі новай, пралетарскай — рэспубліканскага навукова-дасьледчага цэнтру, да цэнтру будаўніцтва беларускай сацыялістычнай культуры.

У сучасны момант Акадэмія вядзе навуковую работу амаль ва ўсіх самых галоўных галінах навуковага дасьледваньня: філёзофіі, гісторыі, эканомікі, мовазнаўства, літаратуры, савецкага будаўніцтва і права, геалёгіі, біалёгіі, матэматыкі і фізыкі, тэхнікі і астраноміі і г. д. Уся гэта дзейнасьць сканцэнтравана ў 12 навукова-дасьледчых інстытутах і 4-х нацсэктарах.

Перад Акадэміяй Навук пасьля яе абнаўленьня быў пастаўлен партыяй цэлы рад задач. Галоўныя з іх — правесьці рэарганізацыю яе структуры, папоўніць новымі кваліфікаванымі пралетарскімі навуковымі сіламі, перабудаваць тэматыку навуковай работы, праводзіць пляніраваньне навукова-дасьледчай работы ў маштабе ўсёй БССР, рашуча змагацца з усім чужым, буржуазным, дробна-буржуазным і нацыяналістычнымі скажэньнямі ў навуцы і культурным будаўніцтве. Пад кутом гледжаньня гэтых важнейшых задач і працавала Акадэмія Навук у бягучым годзе.

Пасьля выгнаньня з Акадэміі беларускіх нацдэмаў і ачысткі яе ад шкодных элемэнтаў, акадэмія да сучаснага моманту пасьпела папоўніць рады сваіх навуковых работнікаў новымі сіламі. У пачатку 1931 г. у Акадэміі Навук працавала 8 акадэмікаў, 39 вучоных спэцыялістаў і 29 навуковых супрацоўнікоў. Цяпер працуе 17 акадэмікаў, 65 вучоных спэцыялістаў і 53 навуковыя супрацоўнікі.

За гэты час навуковы склад Акадэміі абноўлен амаль на 50 проц. Сярод навуковых работнікаў—44 проц. партыйцаў.

У сваёй практычнай навуковай рабоце Акадэмія Навук дасягнула за бягучы год значных вынікаў.

За 1931 г. Акадэміяй падрыхтавана 518 друкаваных аркушаў навуковай прадукцыі. Але трэба падкрэсьліць, што сярод падрыхтаванай навуковай прадукцыі ёсьць паасобныя працы з нізкай якасьцю. Барацьба за якасьць навуковай прадукцыі зьяўляецца адной з важнейшых задач Акадэміі.

У бягучым годзе ўжо падрукавана прадукцыі інстытутаў БАН 260 друк. аркушаў, знаходзіцца ў друку і на афармленьні 151 друк. аркуш.

У бягучым годзе БАН была праведзена вялікая экспэдыцыйная работа на тэрыторыі БССР. Было арганізавана 10 буйных і цэлы рад больш дробных экспэдыцый. Задачай гэтых экспэдыцый зьяўлялася вывучэньне вытворчых сіл рэспублікі, выяўленьне сырцовых рэсурсаў у мэтах скарыстаньня іх для далейшага разгортваньня сацыялістычнага будаўніцтва.

З гэтага пункту гледжаньня заслугоўваюць асаблівай увагі экспэдыцыі геалёгічнага, аграглебавага і біалёгічнага інстытутаў Акадэміі. Першым былі праведзены геалёгічныя дасьледы на Мазыршчыне, у Жлобінска-Буда-Кашалёўскім, Лядна-Бабровенскім і Хойніцка-Брагінскім раёнах. Усяго дасьледвана плошча ў 610.000 га.

На Мазыршчыне (Лоеўскі, Брагінскі, Нараўлянскі і іншыя раёны) знойдзены бурыя жалезьнякі, запасы якіх вылічаюцца ў дзесяткі мільёнаў пудоў з процантам вокісі жалеза ад 30 да 50. У радзе раёнаў знойдзена ня мала запасаў карысных выкапняў: глін, суглінку, гравія, крэйды, маргелю, а таксама і бурых жалезьнякоў.

Аграглебавы інстытут правёў экспэдыцыі ў былыя Калінінскую, Віцебскую, частку Бабруйскай, Полацкай і Гомельскай акруг. Гэтымі экспэдыцыямі канчаецца ўся работа, неабходная для трохвёрснага глебавага здымку ўсёй БССР. На аснове атрыманых вынікаў інстытут Акадэміі зможа даць у бліжэйшы час карту глебавых раёнаў Беларусі, што мае вялікае значэньне для спэцыялізацыі сельскай гаспадаркі. Гэтым-жа інстытутам праведзена глебавае абсьледваньне плошчы ў 300.000 га ў сувязі з вапнаваньнем глебы.

Біалёгічны інстытут таксама правёў цэлы рад экспэдыцый, якія далі значныя вынікі. Асаблівай увагі заслугоўвае экспэдыцыя па выяўленьні карантынных шкоднікаў і хвароб бульбы ў прымежных раёнах БССР з Польшчай. Пры абсьледваньні было выяўлена новае, невядомае ў Саюзе і за межамі захворваньне бульбы, якому дана назва — пузырчата-чорная хвароба бульбы.

Апрача гэтых экспэдыцый Беларускай Акадэміяй Навук праведзены дзьве вялікія комплексныя экспэдыцыі з удзелам гісторыкаў, этнографаў, мовазнаўцаў, эканамістаў, антырэлігійных працаўнікоў, геолёгаў. Першая па рацэ Бярэзіне з мэтай вывучэньня рыбацкіх арцеляў, арганізацыі працы, культуры, быту і мовы лесарубаў і плытагонаў і другая — у Койданаўскі паказальны раён для ўсебаковага вывучэньня яго сырцовых рэсурсаў, вытворчых сіл, культурна-нацыянальнага савецкага і гаспадарчага будаўніцтва.

Вялікім дасягненьнем зьяўляецца створаны ў 1931 г. інстытут асьпірантуры пры БАН. У гэтым інстытуце сканцэнтравана падрыхтоўка маладых навуковых сіл у галіне грамадзкіх, біалёгічных, фізыка-матэматычных і мэдыцынскіх навук.

Факт стварэньня такога інстытуту ў БССР зьяўляецца нашай вялікай перамогай на фронце культурнага будаўніцтва. Нядаўна пры інстытуце асьпірантуры створана падрыхтоўчае рабочае аддзяленьне, дзякуючы якому мы зможам рыхтаваць і ўжо зараз рыхтуем да навуковай дзейнасьці непасрэдна заклікаcontaining з вытворчасьці рабочых.

Работа Акадэміі па сваёй тэматыцы значна наблізілася да задач сацыялістычнага будаўніцтва. Праўда, некаторыя інстытуты, як інстытут эканомікі, хэміі, гісторыі і інш., яшчэ пакуль што слабыя зьвеньні ў сыстэме ўсёй работы Акадэміі.

Па сваіх тэмпах мы яшчэ далёка адстаем ад тэмпаў нашага гаспадарчага будаўніцтва. Навука ў нас яшчэ не заняла таго месца ў сыстэме перабудовы ўсёй нашай краіны, не адыгрывае яшчэ тэй ролі ў будаўніцтве новага грамадзтва, якая адведзена ёй пралетарскай рэвалюцыяй і сацыялістычным будаўніцтвам.

Канкрэтна ў рабоце Акадэміі мы маем слаба разгорнутую масавую работу, слабое разьвіцьцё новых калектыўных форм работы. У нас не атрымалі яшчэ свайго канкрэтнага ажыцьцяўленьня ўказаньні тав. Сталіна аб рабоце ў новай абстаноўцы, аб рашучай барацьбе з апартунізмам на тэарэтычным фронце, яшчэ ня ўзьнята на адпаведную вышыню барацьба з ідэалёгічнымі скажэньнямі ў навуцы.

Акадэмія яшчэ невыстарчальна змагаецца за ажыцьцяўленьне ленінскай нацыянальнай палітыкі. У прыватнасьці, правёўшы значную работу па выкрыцьці нацдэмаўшчыны, мы яшчэ не разгарнулі належнай барацьбы супроць вялікадзяржаўніцкіх тэорый і поглядаў у навуцы і ва ўсім нашым культурным будаўніцтве. Гэтыя задачы павінны стаць перад намі, як важнейшыя і неадкладныя задачы нашай работы.

1932 год павінен зьявіцца годам далейшага разгортваньня нашай работы і поўнага выпраўленьня недахопаў, якія ёсьць у рабоце БАН. **Б. Шчарбакоў.**

Камуністычнай Акадэміі СССР

Беларуская Акадэмія Навук горача вітае Камуністычную Акадэмію СССР **—штаб марксыцкай навукі.** Мы ўпэўнены, што дэкада Камакадэміі ў БССР заложыць моцныя падставы цеснай сувязі Беларускай Акадэміі Навук з Камакадэміяй, дапамога якое для нас вельмі каштоўна. Мы ня можам забываць, што пасьпяховае разьвіцьцё навуковай мысьлі БССР магчыма толькі пры ўмове самай **цеснай сувязі** навуковых устаноў БССР з навуковымі ўстановамі іншых саюзных рэспублік і ў першую чаргу з Камакадэміяй, як цэнтрам марксыцкай навукі.

За гады рэвалюцыі навуковая мысьль БССР можа ганарыцца буйнымі **дасягненьнямі.** Толькі дыктатуры пралетарыяту, якая ажыцьцяўляецца пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі, мы абавязаны, што Беларусь, якая ня мела да рэвалюцыі ні аднаго навукова-дасьледчага інстытуту, у сучасны момант мае Беларускую Акадэмію Навук—адну з буйнейшых навукова-дасьледчых устаноў нашага Саюзу.

Бурны рост сацыялістычнага будаўніцтва, аднак, патрабуе ад нас не задавольвацца дасягнутымі посьпехамі. Ператварыць БССР у адну з перадавых частак нашага Саюзу, індустрыялізаваць наш край, мэханізаваць нашу сельскую гаспадарку можна толькі пры ўмове далейшага разьвіцьця нашай навукі, на падставе марксыцкай мэтадалёгіі, цясьнейшай увязкі навукі з практыкай сацыялістычнага будаўніцтва і вырашэньня раду навуковых проблем, зусім недаступных навуцы капіталістычнага грамадзтва.

Адной з першых умоў, якія забясьпечваюць далейшае разьвіцьцё навукі БССР і выкананьне ёю задач увязкі з нашым сацыялістычным разьвіцьцём, зьяўляецца неабходнасьць цясьнейшага аб'яднаньня навуковых работнікаў усяго СССР. Толькі пры ўмове цеснага аб'яднаньня навуковых работнікаў усяго СССР, толькі пры ўмове цеснага бальшавіцкага адзінства нашых навуковых кадраў, толькі ў бязьлітаснай барацьбе з малейшымі вылазкамі клясавых ворагаў на навуковым фронце мы здолеем з посьпехам разьвіваць нашу навуку. Апошні артыкул тав. **Сталіна. «Аб некаторых пытаньнях гісторыі бальшавізму»** своечасова і правільна ўдарыў на праяўленьнях гнілога лібэралізму і завастрыў увагу марксыстаў на тактыцы нашых ворагаў—кантрабандай працягваць клясава-варожую нам ідэалёгію.

Іменна **бальшавіцкая непрымірымасьць** да рознага роду праяўленьняў апартунізму павінна быць асновай згуртаваньня нашых навуковых марксыцкіх кадраў. Мы павінны быць бязьлітаснымі да самага нязначнага праяўленьня апартунізму. Нашу бальшавіцкую пільнасьць ня трэба апукваць, што апартуністы, беспрынцыпныя ў выбары сродкаў сваёй барацьбы, нярэдка кляпуцца імем асноваположнікаў марксызму-ленінізму, каб у сапраўднасьці рэвізаваць іх вучэньне. Мы ні на хвіліну не павінны забываць, што ў адрозьненьне ад апартуністаў у бальшавіка слова ніколі не разыходзіцца са справай, што бальшавізму варожы ўсякага роду камбінатарствы, крывадушнасьць і двурушніцтва.

Ліст тав. **Сталіна,** які напамінае аб неабходнасьці пільна абараняць і бязьлітасна змагацца за **ленінскую спадчыну,** у роўнай меры адносіцца і да нашай барацьбы за ажыцьцяўленьне нацыянальнай палітыкі. Мы ўпэўнены, што дэкада Камакадэміі дасьць магчымасьць у БССР азнаёміцца з работай навуковых устаноў, дапаможа Камакадэміі разгарнуць далейшую барацьбу са скажэньнямі ў галіне праводзеньня ленінскай нацыянальнай палітыкі, з вялікадзяржаўным ухілам, як галоўнай небясьпекай, з ухілам у бок беларускага шавінізму, з нацыянал-дэмакратычнымі ўстаноўкамі.

Бязьлітасная барацьба з апартунізмам і яго кантрабандыстамі і бальшавіцкае ажыцьцяўленьне ленінскай нацыянальнай палітыкі забясьпечыць нам сапраўднае брацкае адзінства марксыцка-навуковых работнікаў усяго Саюзу і дадуць магчымасьць нашай навуцы атрымаць посьпехі, яшчэ нябывалыя ў гісторыі.

Прэзыдэнт Беларускай Акадэміі Навук. ГОРЫН.

М. ГАРЫН

Мацней агонь па вялікадзяржаўных ўхілістах

КП(б)Б пад кіраўніцтвам свайго ЦК правяла вялізарную работу па выкрыцьці нацдэмаўскай контр-рэвалюцыі, разграміла гэты атрад інтэрвэнцыяністаў, разграміла гэту агентуру польскіх і заходня-беларускіх нацыянал-фашыстаў. КП(б)Б выявіла буржуазна-кулацкую сутнасьць нацыянал-дэмакратычнай антысавецкай арганізацыі, выкрыла яе рэстаўратарскую палітычную плятформу, наглядна паказала яе арыентацыю на фашысцкую Польшчу. Нацыянал-дэмакраты трымалі курс на зьвяржэньне савецкай улады, на кулацкае перараджэньне нашай краіны (прыгнечанаўшчына), на інтэрвэнцыю.

Нацыянал-дэмакраты, якія выстаўлялі сябе «змагарамі» за беларускую нацыю, у тэорыі і на практыцы змагаліся за ператварэньне Савецкай Беларусі ў калёнію фашысцкай Польшчы. Яны змагаліся за буржуазію, за тое, каб устанавіць рэжым фашысцкага палітычнага і эканамічнага прыгнечаньня рабочых. Яны змагаліся за польскіх і беларускіх памешчыкаў і кулакоў, супроць беднякоў і серадняков, супроць сацыялістычнага шляху разьвіцьця вёскі і ліквідацыі кулацтва як клясы.

Нацыянал-дэмакраты прабавалі выстаўляць сябе змагарамі за «адраджэньне нацыі», змагарамі за беларускую культуру. Але працоўныя Беларусі добра памятаюць указаньні Леніна, што ў кожнай нацыі ёсьць дзьве нацыі. Усім нам добра вядома ўласьцівасьць буржуазных палітыкаў і вучоных апэраваць над клясавымі катэгорыямі. Адсюль, напрыклад, тэорыя пазаклясавай дзяржавы. Адсюль-жа імкненьне ўпэўніць масы ў тым, што існуе адзіная нацыя. Буржуазным вучоным і палітыкам гэта неабходна для таго, каб утаіць эксплёататарскі характар сваёй дзяржавы, сваёй дыктатуры, для таго, каб пад выглядам «адзінства» нацыі, пад лёзунгам «адраджэньня нацыі» будаваць буржуазна-нацыяналістычную культуру, прыкрываючыся лёзунгам «адзінства», свавольна і бязьмежна эксплёатаваць і ўціскаць «сваіх братоў».

КП(б)Б здолела паказаць, што нацдэмакраты вялі змаганьне супроць культуры беларускіх працоўных мас, супроць культуры нацыянальнай па форме і пралетарскай па зьмесьце, за буржуазна-кулацкую культуру.

Нацдэмаўская контр-рэвалюцыя разгромлена. КП(б)Б вяла адначасова рашучае змаганьне супроць нацыянал-апартуністаў, якія зьяўляліся простымі агентамі нацдэмакратаў у радох партыі. У гэтым змаганьні загартоўваліся партыйныя арганізацыі.

Контр-рэвалюцыйны нацдэмакратызм разгромлен, разьбіт. Аднак, задача па далейшым выкрыцьці нацыянал-дэмакратычнай ідэалёгіі, па выкарчоўваньні рэштак нацдэмаўскіх «тэорый» і практыкі ўсё яшчэ застаецца, зразумела, важнай задачай. Вось чаму бязумоўна правільна зрабіла Беларуская Акадэмія Навук, паставіўшы перад сабой задачу выданьня раду работ, якія выкрываюць ідэалёгію і мэтадалёгію нацыянал-дэмакратызму ў галіне навукі.

Але, на жаль, прыходзіцца канстатаваць, што першыя выданыя работы інстытуту філёзофіі: С. Я. Вальфсона «Ідэалёгія і мэтадалёгія нацдэмакратызму», Р. Выдры «Беларускі нацдэмакратызм у краязнаўчым руху БССР» і інш. не зьяўляюцца партыйнымі дакумантамі. Вальфсон і Выдра ў сваёй крытыцы нацдэмакратычных установак выходзілі не з партыйных пазыцый, а з пазыцый вялікадзяржаўных ухілістаў.

Перш за ўсё трэба ўказаць, што ні Вальфсон, ні Выдра ня здолелі выкрыць усёй контр-рэвалюцыйнай клясавай сутнасьці нацдэмакратызму. Тав. Вальфсон, напрыклад, сьцьвярджае: «Асноўным ідэалёгічным ядром беларускага нацдэмакратызму зьяўляецца тэорыя нацыянальнай самабытнасьці». Бітым сваім цьвярджэньнем т. Вальфсон паказвае, што ён пайшоў на повадзе ў нацдэмакратаў, якім, зразумела, было выгодна так паказваць асаблівасьць сваёй мэтадалёгіі, хаваючы гэтым самым пад слоўнай шалухой буржуазна-кулацкі контр-рэвалюцыйны характар усёй, з дазволу сказаць, сваёй «мэтадалёгіі». Гэта памылка, няўменьне выкрыць буржуазна-кулацкі характар усіх цьверджаньняў нацыянал-дэмакратаў прыводзяць аўтараў паказаных работ да таго, што яны выступаюць супроць нацыянальнай формы.

Але перш за ўсё аб няўменьні т. т. Вальфсонам і Выдрай разглядаць зьявішчы ў іх гістарычным разьвіцьці. Тав. Вальфсон сьцьвярджае, што беларускі нацыянал-дэмакратызм, пачынаючы з моманту свайго зараджэньня (90 і пачатак 900 г. г.) да апошняга этапу (1929 г.), па сваім ідэалёгічным зьмесьце і сьветапоглядзе амаль што не зьмяніўся. Ён піша:

> «У розныя фазы нацдэмакратызм мяняў сваё аблічча, гаварыў рознаю моваю, перастаўляў тычкі, пераходзіў ад аднае тактыкі і стратэгіі да другой, часамі адыгрываў больш прагрэсыўную, часамі больш рэакцыйную ролю,—але яго ідэалёгічны зьмест, яго сьветапогляд аставаўся ў сваёй аснове амаль што нязьменным».

Тав. Выдра таксама не знаходзіць зьмен у «інтарэсах» нацдэмакратаў на ўсім працягу іх існаваньня. Ён піша: «Калі «цэнтрам для сусьвету» «Нівы» былі ў свой час «хатнія рамёствы» і «бюджэт беларуса», то такім ён застаецца і для нацдэмаў Савецкай Беларусі».

Такім чынам сьціраецца зусім грань паміж роляй і характарам нацдэмаўскіх арганізацый у пэрыяд змаганьня з самаўладзтвам, у пэрыяд каленіяльнага падпаволеньня Беларусі і тэй адкрыта контр-рэвалюцыйнай кулацка-буржуазнай роляй, якую адыгрывалі гэтыя арганізацыі ўжо ў пэрыяд пралетарскай дыктатуры. Такім чынам, змазваецца зусім тое ператварэньне, якое перацярпелі гэтыя арганізацыі ў часе Кастрычніцкай рэвалюцыі, а потым і ў гады грамадзянскай вайны, у першыя гады НЭП'у, у пэрыяд разгорнутага сацыялістычнага наступленьня. Такім чынам, змазваецца ператварэньне нацыянал-дэмакратаў у агентаў польскага фашызму. Паводле тав. Выдры атрымліваецца, што ня кулак, не буржуа, з пункту погляду нацдэмакратаў, «цэнтр сусьвету», а «хатнія дамёствы», саматужнік.

Вялікадзяржаўныя ўхілісты не разумеюць, што партыя змагаецца з беларускімі шавіністамі не таму, што яны жадаюць разьвіваць, падымаць беларускую нацыянальную культуру. Уся гісторыя нацыянал-дэмакратызму на працягу пралетарскай рэвалюцыі паказвае, што яны гуртам і ў раздроб прадавалі беларускіх працоўных немцам, палякам і іншым імпэрыялістычным дзяржавам. Значыцца, беларускіх нацыянал-дэмакратаў цікавіла асноўнае пытаньне—аб уладзе. Яны змагаліся за беларускіх эксплёататараў, супроць беларускіх рабочых і працоўных вёскі. Для таго, каб устанавіць дыктатуру буржуазіі, прыдушыць рэвалюцыйны рух працоўных Беларусі, яны гатовы былі кінуць краіну ў яе мінулае каленіяльнае становішча. Імена выходзячы з гэтых меркаваньняў, яны абвяшчалі сябе аднадумцамі і адзінаборцамі Дзянікіна. З гэтых-жа меркаваньняў яны дапамагаюць польскай буржуазіі, польскім фашыстам прыдушаць рэвалюцыйны рух працоўных Зах. Беларусі. Нацыянал-дэмакраты ў савецкіх умовах прабавалі працягнуць у нацыянальную форму буржуазны контр-рэвалюцыйны зьмест. Іх нацыяналістычныя лёзунгі накіраваны супроць нацыянальнай культуры працоўных Беларусі, супроць культуры, якую разьвівае беларускі пралетарыят.

Іменна гэтага не разумее ні Вальфсон, ні Выдра. І адсюль замест таго, каб цэнтрам сваіх работ зрабіць выкрыцьцё контр-рэвалюцыйнага буржуазнага зьместу тэй «культуры», якую прабавалі нацдэмакраты паднесьці працоўным масам, яны, як ухілісты, выступаюць завуаляванна, а часта і зусім адкрыта супроць нацыянальнай формы наогул. Вальфсон у сваёй кніжцы піша:

> «Нацдэмы ўсяляк імкнуліся стварыць з нацыянальных асаблівасьцяй беларускага народу фэтыш, пераўвялічыць гэтыя асаблівасьці да такой ступені, каб яны маглі, з аднаго боку, зрабіцца мостам паміж эксплёататарамі і эксплёатаванымі ўнутры беларускай нацыі, з другога боку—каб пры іх дапамозе можна было вырыць прадоньне паміж працоўнымі масамі беларускай нацыянальнасьці і такімі-ж масамі іншых нацыянальнасьцяй».

З таго факту, што паміж беларускімі, расійскімі, украінскімі працоўнымі масамі, напрыклад, з аднаго боку, і кітайскімі, японскімі, нэгрыцянскімі працоўнымі масамі—з другога існуюць самыя вялікія нацыянальныя адрозьненьні, якія толькі можна сабе ўявіць, ніяк не вынікаюць тыя вывады, якія робіць Вальфсон. Ня гледзячы на гэтыя адрозьненьні, ня існуе прадоньня паміж пралетарамі і працоўнымі гэтых нацый.

Ня гледзячы на гэтыя адрозьненьні, няма мосту паміж эксплёататарамі і эксплёатаванымі. Гэтыя разважаньні тав. Вальфсону былі патрэбны для таго, каб паказаць, што чым менш нацыянальных асаблівасьцяй паміж народамі, тым больш магчыма адзінства. Адсюль у т. Вальфсона павінна атрымлівацца, што чым менш мы будзем разьвіваць нацыянальныя формы пралетарскіх культур, тым больш будзе адзінства працоўных. Ня прыходзіцца доўга даказваць, што такі пункт гледжаньня ня мае нічога агульнага з указаньнямі Леніна і Сталіна. Далей мы ўбачым, што зыходныя пазыцыі т. Вальфсона прыводзяць яго да адмаўленьня права на свой нацыянальны па форме і пралетарскі па зьмесьце стыль і г. д.

Вальфсон процістаўляе нацыянальную форму яе сацыялістычнаму зьместу і таму ён піша: «Нацдэмы ставілі сваю стаўку на тое, каб гіпэртрафуючы нацыянальную форму, ператвараючы яе ў фэтыш, тым самым нэйтралізаваць сацыялістычны зьмест нашай культуры, вылушчваць з яе клясавае, ператварыць яе ў буржуазную». Тут мэханіцызм прыходзіць на дапамогу вялікадзяржаўнаму ўхілісту. Замест таго, каб паказаць, як нацдэмы прабавалі працягнуць буржуазную па зьмесьце нацыянальную культуру ў савецкіх умовах, Вальфсон адрывае форму ад зьместу і вядзе гутаркі аб **фэтышызацыі і гіпэртрафіі формы.**

Вальфсон сьцьвярджае: «Нацдэмы стараліся налажыць пячатку «беларускага стылю» на быт, архітэктуру, на малярства, на тэатр і г. д. і г. д.». І ў гэтай вытрымцы Вальфсон выступае ня супроць буржуазнага кулацкага, беларускага стылю, а супроць беларускага стылю наогул, — значыцца і супроць нацыянальнага па форме і пралетарскага па зьмесьце. Ён даходзіць да таго, што нацыянал-дэмакратызм пачынае знаходзіць у тым, што ёсьць вышываныя ў беларускім стылі ручнікі, рубашкі, гальштукі і г. д.

Аўтары другой работы «Мовазнаўства» Бабровіч, Шпілеўскі, Бандарэнка, Вальфсон, Мацюкевіч пачынаюць залічаць у нацдэмакратычны арсэнал, абвяшчаць прадуктам самадурства, пакінуўшага далёка пасьля сябе «мікалаеўскіх самадураў», беларускія словы, у той-жа час і вельмі пашыраныя, напрыклад, і ва ўкраінскай мове. Вось некалькі прыкладаў: дырэктор—кіраўнік, индустрия—прамысловасьць, экзамен — выпыт, счет—рахунак, отчизна — бацькаўшчына і г. д. Зразумела, нацыянал-дэмакраты прабавалі працягваць контр-рэвалюцыйныя словы, напрыклад, пролетариат—убоства (убожества), беднота—злыдні, галота і г. д. Задача заключалася ў тым, каб выявіць гэта таксама, як і выкрыць спробы беспардонай палёнізацыі беларускай мовы з боку нацдэмакратаў. Але аўтары напішы, што гэтага мала, і таму яны выступаюць у ролі русыфікатараў беларускай мовы.

Іменна таму Вальфсон даходзіць да таго цьверджаньня:

> «Крайні ідэалізм нацдэмаўскага сьветапогляду праявіўся і ў тым фэтышызаваньні мовы, якою яны займаліся.
>
> Мова гэта, у разуменьні нацдэма, сапраўды фэтыш, на які яны ўскладаюць усе свае надзеі».

Іменна таму, што паводле думкі Вальфсона нацдэмы ўскладалі ўсе свае надзеі на мову, іменна таму, відавочна, ён лічыць неабходным весьці змаганьне з мовай.

Як-жа фармулюе Вальфсон становішча задачы пралетарыяту ў галіне нацыянальна - культурнага будаўніцтва? Ён гаворыць:

> «...мы, ажыцьцяўляючы сацыялістычнае будаўніцтва беларускай культуры, ня толькі ня зьнішчаем альбо не прыдушаем нацыянальнай формы, а наадварот, даем яе разьвіцьцю поўныя і ўсебаковыя магчымасьці».

З гэтай фармулёўкі можна бачыць, што тав. Вальфсон лічыць, што справа разьвіцьця нацыянальнай культуры можа ісьці самацёкам, без узьдзеяньня, без кіраўніцтва пралетарыяту. Ён абмяжоўвае нашу ролю тым, што мы даем магчымасьць разьвівацца культуры. Ён не разумее, што пралетарыят не пасыўны, а актыўна творыць нацыянальную па форме і пралетарскую па зьмесьце культуру. Пралетарыят творыць беларускую нацыянальную культуру ў жорсткім змаганьні з вялікадзяржаўнымі і беларускімі шавіністамі. Наша партыя ў змаганьні за беларускую культуру перамагае супраціўленьне клясавых ворагаў і іх агентуры ў сваіх уласных радох.

Іменна таму, што пралетарыят кіруе і творыць новую беларускую культуру, іменна таму яна такімі гіганцкімі тэмпамі стварае вялізарнейшыя каштоўнасьці ва ўсіх галінах культуры. Іменна таму беларуская культура робіцца здабыткам самых найшырэйшых працоўных мас. Іменна таму, што пралетарыят пасьлядоўна ажыцьцяўляе ленінскую нацыянальную палітыку партыі, мы маем такія вялізарныя посьпехі ва ўсіх галінах сацыялістычнага будаўніцтва, мы маем такія вялізарныя посьпехі ў сацыялістычнай перабудове вёскі.

Партыя нікому не дазволіць рэвізаваць тое вялізарнае змаганьне, якое было праведзена супроць нацыянал-дэмакратаў. Але партыя ў той-жа час не дазволіць вялікадзяржаўным ухілістам пад выглядам змаганьня і выкрыцьця нацдэмакратызму рабіць напад на нацыянальную палітыку партыі. У выступленьнях Вальфсона, Выдры і іншых мы маем справу з вылазкай вялікадзяржаўных ухілістаў. Пад выглядам змаганьня з нацыянал-дэмакратызмам, яны прабуюць выплюхнуць нацыянальную палітыку партыі. Яны прабуюць у завуаляванай, а часамі і ў адкрытай форме, адмаўляць права беларускіх пралетараў і працоўных мас на нацыянальную форму сваёй культуры.

* *
*

На жаль, прыходзіцца канстатаваць, што выступленьне Вальфсона і Выдры не атрымала належнага адпору з боку многіх навуковых работнікаў. Мeўшая месца крытыка Вальфсона насіла часта лібэральны характар. Ня прыходзіцца даказваць, што такога становішча нельга цярпець. Нам патрэбна рашучае і бязьлітаснае змаганьне з усякімі праяўленьнямі вялікадзяржаўнага ўхілу. Нельга ні на адну хвіліну забываць, што ўхіл у бок вялікадзяржаўнага шавінізму зьяўляецца галоўнай небясьпекай. Нам патрэбна рашучае змаганьне супроць усякага праяўленьня прымірэнцтва да вялікадзяржаўнага ўхілу.

Змаганьне на два фронты, супроць ухілаў ад лініі партыі ў галіне нацыянальнай палітыкі зьяўляецца актуальнейшай задачай. Змаганьне з вялікадзяржаўным ухілам, як з галоўнай небясьпекай, зразумела, ні на хвіліну не вызваляе нас ад змаганьня з ухілам у бок беларускага шавінізму, новая актывізацыя якога намячаецца ў апошні час, не вызваляе нас ад змаганьня супроць прымірэнцтва да ухілаў.

Указаньні т. Сталіна рэалізаваць ва ўсёй рабоце Камвузу і марксысцкіх таварыстваў БССР

Рэзалюцыя агульнага партыйнага сходу Камвузу Беларусі імя Леніна па лісьце тав. Сталіна ў рэдакцыю „Пролетарской революции“

1. Ліст тав. Сталіна мае значэньне важнейшага палітычнага і тэарытычнага дакумэнту для ўсёй партыі, міжнароднага камуністычнага руху і для ўсяго тэарытычнага фронту. Указаньні тав. Сталіна, якія ўзьнімаюць на велізарную вышыню асноўныя пытаньні гісторыі бальшавізму, адносіны партыі і Леніна да цэнтрызму, робяць аналіз памылак «левых» у II Інтэрнацыянале, ролі бальшавізму і праблем расійскай рэвалюцыі для сусьветнага рабочага руху да вайны і г. д., павінны быць пакладзены ў аснову ўсёй дасьледчай і педагагічнай работы.

2. Разам з тым велізарнае палітычнае значэньне ліста тав. Сталіна далёка выходзіць за межы высьветленых у ім прынцыповых пытаньняў гістарычнага парадку. Ліст т. Сталіна мабілізуе ўвагу ўсёй партыі і ўсяго тэарытычнага фронту вакол задач максымальнага ўзмацненьня бальшавіцкай згуртаванасьці, партыйнасьці і непрымірымасьці ў барацьбе з клясавым ворагам, задач бальшавіцкай пільнасьці і завостранасьці да ўсякіх вылазак агентаў клясавых ворагаў пралетарыяту, значна большай бальшавіцкай пільнасьці ў пытаньнях тэорыі, змаганьня з «маючым цяпер сярод адной часткі бальшавікоў некаторае пашырэньне» гнілым лібэралізмам у адносінах да апартуністычных вылазак, асабліва ў замаскаванай форме, неабходнасьці бязьлітаснай барацьбы і выкрыцьця трацкізму, як перадавога атраду контр-рэвалюцыйнай буржуазіі.

Усе гэтыя ўказаньні тав. Сталіна рэдакцыі «Пролетарской революции» зьяўляюцца простым указаньнем усёй партыі, усім тэарытычным і навукова-педагагічным кадрам.

На прыкладзе трацкісцкай кантрабанды Слуцкага і Валасевіча ліст тав. Сталіна выкрывае новыя замаскаваныя формы вылазак контр-рэвалюцыйнага трацкізму супроць партыі і ленінізму, новы манэўр трацкістаў, якія прабуюць скарыстаць гнілы лібэралізм для нападу на партыю і ленінізм з флянгу гісторыі партыі. Трацкісцкія кантрабандысты прабуюць разьвянчаць, перакруціць, рэвізаваць сусьветную ролю бальшавізму і непрымірымую барацьбу нашай партыі з усімі відамі апартунізму і прымірэнцтвам да яго на ўсім працягу існаваньня бальшавіцкай партыі (Слуцкі, Міронаў, Альтэр, Валасевіч і інш.).

Ліст тав. Сталіна выкрывае спробы рэнэгатаў Камінтэрну працтавіць поўцэнтрысцкі сьцяг люксэмбургіянства, як сапраўднае рэвалюцыйнае марксысцкае вучэньне. Рэнэгаты, карыстаючыся рэвалюцыйнымі заслугамі Розы Люксэмбург, імкнуцца адцягнуць масы пралетарыяту на Захадзе, якія рэвалюцыянізуюцца, ад бальшавіцкага кіраўніцтва Камінтэрну, ад рэвалюцыйнага ўплыву пераможнага сацыялістычнага будаўніцтва ў СССР.

3. Узьнятая ў лісьце тав. Сталіна на велізарную вышыню пастаноўка пытаньня аб бальшавіцкай самакрытыцы і ў адносінах да бальшавіцкіх гісторыкаў павінна быць зараз-жа рэалізавана ўсімі работнікамі тэарытычнага фронту ва ўсёй іх рабоце. Ліст т. Сталіна па-бальшавіцку завастрае ўвагу ўсёй партыі і тэарытычных кадраў на неабходнасьці разгарнуць крытыку і выправіць прынцыповыя, гістарычныя памылкі, якія льлюць ваду на млын трацкісцкай кантрабанды, памылкі, што маюць месца нават у рабоце бальшавіцкіх гісторыкаў, ў прыватнасьці —у працах пад рэдакцыяй тав. Яраслаўскага.

Зусім правільнае ўказаньне тав. Сталіна на рад памылак прынцыповага і гістарычнага парадку ў працах пад рэдакцыяй бальшавіцкага гісторыка тав. Яраслаўскага (адсутнасьць распрацоўкі нацыянальнага пытаньня ў гісторыі нацыянальных партыйных арганізацый, антыленінская пастаноўка праблемы перарастаньня, якая адмаўляе па сутнасьці пастаноўку Леніным гэтай праблемы ў 1905 годзе, памылковая трактоўка пытаньня аб гегемоніі пралетарыяту, зьвязаная з антыленінскімі палажэньнямі ў пытаньнях 1905 году, трацкісцкая па сутнасьці ацэнка лютаўска-сакавіцкага перыяду 1917 г. і г. д.). Гэтыя ўказаньні тав. Сталіна павінны быць кіруючымі ў разгортваньні самакрытыкі ў галіне прадукцыі камуністычных навуковых сіл з мэтай выкрыцьця і зьнішчэньня ўсіх памылак і установак, што льлюць ваду на млын як правага апартунізму, так і трацкізму ў пастаноўцы справы вывучэньня гісторыі партыі на бальшавіцкія рэйкі.

4. Асноўныя катэдры Камвузу — па гісторыі УсеКП(б), ленінізме, усеагульнай гісторыі і інш. — не праявілі выстарчальнай бальшавіцкай пільнасьці і партыйнай завостранасьці па рэагаваньні на асноўныя пытаньні, узьнятыя тав. Сталіным.

Ня гледзячы на тое, што трацкісцкі артыкул Слуцкага ў «Пролетарской революции» быў зьмешчан яшчэ ў мінулым годзе, што трацкісцкія работы Валасевіча вышлі з друку доўгі час таму назад і перакладзены на беларускую мову, ні адна катэдра да сьвяўленьня ліста т. Сталіна не разглядала гэтых пытаньняў, не рэагавала па-бальшавіцку на трацкісцкія вылазкі супроць генэральнай лініі партыі і не мабілізавала студэнтаў для правільнай арыентацыі ў гэтых пытаньнях. Гэта сьведчыць аб тым, што катэдры Камвузу яшчэ да канца не перабудавалі сваёй работы па-новаму, яшчэ ня зжылі канчаткова безклапотнасьці, да выкананьня партыйных задач, якая мяжуе з лібэралізмам да антыпартыйных рэвізій і наскокаў па генэральную лінію партыі.

Ліст тав. Сталіна зьяўляецца тым багаром, які павінен рашуча павярнуць усю навукова-педагагічную работу катэдраў Камвузу па-новаму, які павінен узьняць усю работу Камвузу на вышэйшую ступень, які павінен мабілізаваць працаўнікоў і студэнтаў на сваячасовае і бальшавіцкае рэагаваньне на ўсякія антыпартыйныя вылазкі, на няўхільнае змаганьне за чыстату марксысцка-ленінскай тэорыі, за выхаваньне сапраўды непрымірымых бальшавікоў, здольных біцца за генэральную лінію партыі.

5. Агульны сход Камвузу адзначае, што таварыства гісторыкаў-марксыстаў БССР несваячасова і з невыстарчальнай палітычнай завостранасьцю рэагавала на ліст тав. Сталіна. Праведзенае 30 лістапада г. г. пасяджэньне фракцыі таварыства выявіла, што гісторыкі-марксысты Беларусі не праявілі патрэбнай бальшавіцкай валуўнічасьці для выкрыцьця трацкісцкіх манэўраў, якія паказаны ў лісьце тав. Сталіна. Разам з гэтым сход адзначае, як зусім ненармальнае зьявішча, павяўшуюся за апошняга часу замкнутасьць у рабоце таварыства гісторыкаў, а таксама і іншых таварыстваў, што яшчэ не перабудавалі сваёй работы ў напрамку зьнішчэньня разрыву паміж тэорыяй і практыкай і не згуртавалі вакол сябе навуковых работнікаў і студэнтаў у барацьбе за чыстату марксысцка-ленінскай тэорыі.

6. Выходзячы з задачы рэалізацыі ва ўсёй рабоце Камвузу ўсіх указаньняў, якія вынікаюць з ліста тав. Сталіна, агульны партыйны сход Камвузу лічыць неабходным правесьці наступнае:

а) абгаварыць вынікі заходняй гістарычнай дыскусіі ў сьвятле ліста тав. Сталіна;

б) катэдрам па гісторыі УсеКП(б), гісторыі народаў СССР і гісторыі Захаду перагледзець усе заданьні і матар'ялы пад пунктам погляду выкрыцьця апартуністычных і трацкісцкіх установак, паглыбленна распрацаваць пытаньні, пастаўленыя тав. Сталіным;

в) катэдры па гісторыі УсеКП(б) разгарнуць крытычную ацэнку 4-томніка пад рэдакцыяй тав. Яраслаўскага і забясьпечыць пры выкладаньні курсу сваячасовую крытыку памылак, дапушчаных у гэтых працах.

г) катэдры па гісторыі Захаду разгарнуць бальшавіцкую крытыку прац Фрыдлянда, Лукіна, хрэстаматыі Фрыдлянда і Слуцкага і інш., забясьпечыць паглыбленую распрацоўку палажэньняў ліста тав. Сталіна пры выкладаньні курсу ўсеагульнай гісторыі;

д) катэдры па гісторыі УсеКП(б) у рабоце па кіраўніцтве прапагандысцкай практыкай студэнтаў забясьпечыць распрацоўку прапагандыстамі трацкісцкіх вылазак Слуцкага і Валасевіча, завастрыўшы гэтыя пытаньні перад слухачамі партшкол;

е) навучальнай частцы распрацаваць і разгарнуць плян рэалізацыі ва ўсёй рабоце Камвузу навуковай дзейнасьці катэдры і г. д. указаньняў ліста тав. Сталіна шляхам пастаноўкі перад студэнтамі раду дакладаў па выкрыцьці трацкісцкіх і інш. апартуністычных перакручваньняў гісторыі нашай партыі, II Інтэрнацыяналу, Камінтэрну і ацэнкі люксэмбургіянства.

АД РЭДАКЦЫІ: Сход студэнтаў Камвузу ў сваёй рэзалюцыі зусім правільна ставіць агульныя задачы, што вынікаюць з ліста тав. Сталіна. Сход цалкам правільна крытыкуе катэдры Камвузу, таварыства гісторыкаў-марксыстаў, якія з вялікім спазьненьнем адгукнуліся на ліст тав. Сталіна. Але разам з тым нельга не адзначыць памылкі, якую дапусьціў сход камвузаўцаў не назваўшы ў сваёй рэзалюцыі ні аднаго канкрэтнага вінаўніка такога позьняга водгуку на ліст тав. Сталіна. Нельга таксама не адзначыць невыстарчальнасьці рэзалюцыі якая заключаецца ў адсутнасьці крытыкі паасобных навуковых работнікаў самога Камвузу і другіх устаноў, Беларусі, якія дапусьцілі рад скажэньняў марксысцка-ленінскай тэорыі. Гэтыя памылкі парткалектыву павінны быць выпраўлены.

МАКСЫМАЛЬНА ЭКАНОМІЦЬ АПАЛ!

На барацьбу за ўнутраныя рэсурсы мабілізаваць шырокія масы ўдарнікаў

Упарадкаваць апалавую гаспадарку БССР

Трохмесячнік эканоміі апалу праходзіць нездавальняюча. Праверка ў Віцебску і ў Гомелі паказала, што амаль на ўсіх прадпрыемствах справа з улікам апалу і яго захоўваньнем стаіць зусім дрэнна. Няма таксама ўліку расходваньня адкідаў прамысловасьці. Адсутнічаюць нормы.

Работа бяз норм, усьляпую, прыводзіць да перарасходаваньня апалу, прыводзіць да таго, што пляваньне забесьпячэньня апалам пазбаўлена важнейшага рэгулятара. На прадпрыемствах ня вылучаны асобы, адказныя за трохмесячнік. У аб'яднаньнях падыйшлі да гэтага фармальна. Былі вылучаны асобы, якія адразу-ж перакапалі гэтыя абавязкі на другіх. У самым ВСНГБ няма пэрсанальна адказнага за прадстаўленьне справаздачнасьці аб ходзе трохмесячніка. У выніку, зараз мы маем справаздачу аб эканоміі апалу толькі за кастрычнік і толькі АД 5 АРГАНІЗАЦЫЙ. Але і гэтыя справаздачы гавораць нам аб вельмі многім. Так, Паліграфаб'яднаньне паказвае эканомію апалу за кастрычнік на 24,6 проц., Менбуд — на 19,4 проц., Белпапера — на 26 проц., Хэмаб'яднаньне — на 19,5 проц. і толькі Будаб'яднаньне паказвае перапал на 5,3 проц.

У той час, калі мы на працягу трохмесячніка дабіваемся эканоміі апалу на 10 проц., гэтыя аб'яднаньні паказваюць эканомію за адзін месяц на 26% (!). Гэтыя-ж самыя аб'яднаньні ў першым паўгодзьдзі 1931 году мелі ПЕРАПАЛУ АД 22 ДА 36 ПРОЦ. Зразумела, што «аптымістычныя» справаздачы гаспадарчых органаў патрабуюць УВАЖЛІВАЙ ПРАВЕРКІ.

Барацьба за эканомію апалу набывае асабліва важнае значэньне ў цяперашні момант, калі становішча з забесьпячэньнем апалам прамысловасьці вельмі напружанае. На працягу першай паловы 1931 году пастаўкі апалу прадпрыемствам ня выконваліся. Запасы апалу на фабрыках і заводах складалі ня больш паўтарамесячнай патрэбы ў той час, калі нармальныя запасы для забесьпячэньня бесьперабойнасьці работы прадпрыемстваў павінны быць для вугалю і нафты двухмесячнымі і для торфу і дроў шасьцімесячнымі.

Сказаць, на які час забясьпечана апалам наша прамысловасьць на сёньняшні дзень, не прадстаўляецца магчымым, бо ЯШЧЭ ДА ГЭТАГА ЧАСУ ВСНГ НЯ МАЕ СПРАВАЗДАЧНАСЬЦІ АБ РУХУ АПАЛУ ЗА ТРЭЦІ КВАРТАЛ.

Цэлы рад фактаў аб перабоях у рабоце прадпрыемстваў і зрыве пляну вывазкі торфу гаворыць аб тым, што пытаньне з апалазабесьпячэньнем прамысловасьці становіцца яшчэ больш напружаным.

Апошняя пастанова Наркампрацы, ВСНГ і Белторфу, якая ўскладае ўсю адказнасьць за вывазку торфу на спажыўцоў, павінна, нарэшце, зрабіць рэзкі пералом.

Шырокая нарада зацікаўленых гаспадарчых і прафсаюзных арганізацый, якая скліканецца Дзяржпляном, ЦСПСБ і рэдакцыяй «Зьвязды» на 12 сьнежня, падагуліць вопыт барацьбы за эканомію апалу і намеціць рэальныя мерапрыемствы па ўпарадкаваньні апалавай гаспадаркі БССР.

Посьпехі „Бальшавіка“

Парасілавая гаспадарка гарбарні «Бальшавік» зьядае шмат апалу: топкі ўсіх катлоў спальваюць штодзенна 1 вагон вугалю і 3 вагоны дроў, а калі няма вугалю, дык **5 вагонаў дроў.** Зразумела, што пытаньне аб эканоміі апалу стаіць на заводзе вельмі востра. І ў гэтай галіне, як у радзе іншых, гарбарня «Бальшавік» **ідзе наперадзе многіх прадпрыемстваў.**

Эканомія апалу на гарбарні праводзіцца па дзьвёх лініях. Першая — **рацыяналізацыя.** Пасьля дырэктывы ўраду аб эканоміі 10 проц. апалу на заводзе была складзена спэцыяльная камісія на чале з тэхнічным дырэктарам тав. **Ваўкоўскім.** Камісія намеціла рад рацыяналізатарскіх мерапрыемстваў, частка якіх **ужо ажыцьцёўлена.** Напрыклад, скарыстаньне кандэнсата для харчаваньня паравых катлоў (гарачая вада са зборніка накіроўваецца назад для харчаваньня катла і такім чынам для награваньня гэтай вады патрэбна менш апалу) дае **160 тон вугалю эканоміі ў год.** Устаноўлен халадзільнік тыпу «Бойлер» для падаграваньня вады адпрацаваным парам ад лёкамабіля «Вольф» —эканомія 108 тон вугалю ў год. У паравых катлох сыстэмы «Цішбэйн» наменшана жывое сячэньне калосьнікаў (г. зн. калосьнікі **прыстасаваны да дрывянога апалу**), што таксама дасьць **50 тон вугалю** (разьлік вядзецца на вугаль). У стадыі выкананьня —замена паравога кампрэсара «Вэстынгаўза» электрапрывадным. Гэта мерапрыемства павінна таксама даць **80 тон вугалю эканоміі ў год.** Пачата рэканструкцыя сушылак на клеяварным заводзе—эканомія **600 тон вугалю ў год.** Ідзе падрыхтоўка да ўключэньня жэлятыннага цэху ў сетку ўласнай электрастанцыі, што з'эканоміць **400 тон вугалю ў год,** бо кілёват-гадзіна заводзкай установкі каштуе 4,5 капейкі, а гарадзкі ток—10 к.

Гэтыя мерапрыемствы—ня ўсё. Гарбарня «Бальшавік» зьяўляецца амаль **першым прадпрыемствам у БССР,** на якім яшчэ месяцаў тры-чатыры назад было ва ўсю шырыню пастаўлена пытаньне аб «косінусе-фі», г. зн. аб **скарыстаньні энэргіі.** Доўга работнікі заводу шукалі спэцыяльных прылад для праверкі расходваньня энэргіі. Калі знайшлі гэтыя прылады і праверылі, выявілася, што «косінус-фі» складае **0,61.** Такім чынам энэргія заводзкіх установак скарыстоўвалася толькі **на 61 проц. замест 100.** Праўда, і 61 проц.—гэта **ня самая нізкая лічба,** бо ў нас ёсьць прадпрыемствы, дзе электраэнэргія скарыстоўваецца ня больш як на 30-35 проц. Пасьля праверкі работнікі гарбарні паставілі сабе задачу—на бліжэйшы час давесьці «косінус-фі» да **0,8.** Гэта павінна даць **1.700 тон вугалю эканоміі ў год.** Вось частка тых рацыяналізатарскіх мерапрыемстваў, якія вызначаны і ажыцьцяўляюцца на гарбарні «Бальшавік».

Другая лінія, па якой ідзе барацьба за эканомію апалу,—гэта **лепшая арганізацыя самога працэсу спальваньня.** Тут вельмі многае залежыць ад качагараў. Як кажа стары прэміяваны качагар гарбарні «Бальшавік» тав. **Казлоў, Мікалай Нікафаравіч—«кацёл трэба вывучаць».** Кожны кацёл мае свае асаблівасьці і трэба быць вельмі ўважлівым і адданым сваёй справе, каб правільна абслугоўваць топкі.

Каб матэр'яльна зацікавіць качагара ў эканоміі апалу, на гарбарні «Бальшавік» вось ужо два гады практыкуецца **прэміяваньне качагараў за эканомію.** Але раней, **да вядомай прамовы тав. Сталіна на нарадзе гаспадарнікаў ад 23 чэрвеня,** прэміяваньне качагараў было **калектыўным.** Сума кошту 50 проц. з'эканомленага апалу разьмяркоўвалася **пароўні паміж 22 качагарамі.** Такая ўраўнілаўка ў прэміяваньні праводзілася, ня гледзячы на тое, што існаваў **асобны ўлік расходу апалу па кожнай качагарцы.**

Пасьля прамовы тав. Сталіна заводзкія арганізацыі ўлічылі сваю памылку і перайшлі на **індывідуальнае прэміяваньне качагараў,** прычым увялі **прагрэсыўку,** каб яшчэ больш заахвоціць качагараў. Зараз на заводзе існуюць тры шкалы (на дровы, вугаль і газавы вугаль) для прэміяваньня качагараў. Устаноўлен мінімум—7,2 кгр. пары на 1 кгр. вугалю. Пры павялічэньні выпрацоўкі пары павялічваецца і процант прэміі.

У жніўні 14 качагараў атрымалі звыш 766 руб. прэміяльных, у верасьні 18 качагараў—720 руб., у кастрычніку 18 качагараў—911 руб., у лістападзе стольк-ж качагараў—756 руб.

Лепшыя качагары атрымліваюць у дадатак да сваёй пэнсіі штомесячна каля 75-80 і больш руб. Вось, напрыклад, **у кастрычніку качагар Юха, А. С.,** які мае 30-гадовы качагарны стаж, атрымаў **82 руб. 80 кап. прэміі,** качагары **Юрын, А. Т. і Шынкевіч** — па 79 руб., **Шведаў**—74 руб. **У лістападзе** больш за ўсіх атрымалі **Шведаў, С. В.**—65 р. 62 к., **Кажушка, Ю. С.**—63 р. 45 к., **Казлоў, Н. Н**—55 р. 46 к. і г. д. А качагары, якія менш уважліва аднесьліся да сваёй справы, атрымалі і менш прэміі.

Зразумела, што **індывідуальная прагрэсыўная сыстэма прэміяваньня качагараў** прымусіла паставіць дасканалы ўлік выдаткаваньня вугалю і дроў і выпрацоўкі пары. Таму **кожнаму качагару штодзенна выдаецца нармаваная колькасьць дроў і вугалю.** У асобных спытках, пад кантролем старшых, вядзецца **ўлік усіх паказальнікаў.**

Вынікі работы качагараў асьвятляюцца **ў спэцыяльных табліцах, якія вывешваюцца ў качагарках.** Гэта адно ўзмацняе сацспаборніцтва паміж качагарамі, праўда, **не аформленае** сацыялістычнымі дагаварамі.

Барацьба за эканомію апалу дае добрыя вынікі.

За тры кварталы 1931 г. эканомія склала 14 проц., а за кастрычнік—11 проц. Такім чынам урадавае заданьне аб 10-проц. эканоміі апалу перавыканана ў першыя тры кварталы **на 4 проц.,** а ў кастрычніку—**на 1 проц.**

Вось бліскучыя вынікі барацьбы за эканомію апалу **на гарбарні** «Бальшавік». Зразумела, што гэтыя вынікі былі-б значна большымі, калі-б заводзкія арганізацыі **пазнаёмілі качагараў з усімі вышэйшымі формамі сацыялістычнага спаборніцтва і ўдарніцтва.** Мінусам у гэтай рабоце зьяўляецца тое, што да гэтага часу качагаркі **не пераведзены на гаспадарчы разрахунак, няма індывідуальнага сацыялістычнага спаборніцтва паміж качагарамі,** вельмі рэдка наладжваюцца **вытворчыя нарады** качагараў і г. д.

Усё-ж трэба сказаць, што «Бальшавік»—адно з нямногіх прадпрыемстваў, дзе справа эканоміі апалу пастаўлена больш сур'ёзна.

П—н.

Забыты вучастак

З часу выданьня пастановы ЦКК-НК РСІ СССР і БССР аб правядзеньні трохмесячніка па эканоміі апалу прайшло больш за паўтара месяца. Абсьледаваньне камісіяй ЦКК-НК РСІ БССР раду прадпрыемстваў Гомеля паказала, што на заводах і фабрыках гораду да апошняга часу нічога ня зроблена, каб дабіцца рацыяналізацыі ў выдаткаваньні апалу. На прадпрыемствах ня вылучаны асобы, адказныя за трохмесячнік, ня створаны брыгады, эканагрупкі.

Дагэтуль на большасьці прадпрыемстваў Гомелю няма нават колькаснага ўліку апалу. На гарадзкой электрастанцыі і на электрастанцыі заводу імя Ланцуцкага вядзецца вагавы ўлік у кацельных, але няма дакладных вестак аб расходваньні апалу са складаў. Месячныя рэшткі вызначаюцца на вока. Такая пастаноўка не дае магчымасьці выявіць штомесячны расход апалу.

Ні на адным заводзе няма ўліку адыходаў, якія выкарыстоўваюцца для апальваньня. Некаторыя прадпрыемствы, якія маюць значную колькасьць лішкаў драўляных адкідаў (лесазаводы «Сацыялізм», «Калектыўная праца»), перадаюць іх нарадка прыватным асобам, засыпаюць імі ямы ў той час, як суседнія фабрыкі, напрыклад «Вэзувій» і гарадзкая электрастанцыя, не атрымліваюць гэтых адкідаў.

Ні на адным прадпрыемстве няма даных аб якасьці апалу (вільготнасьці дроў і торфу, вольнасьці вугалю).

На «Вэзувіі», на заводзе імя Ланцуцкага апал раскідан у розных месцах, частка дроў і торфу ляжыць у ямах, напоўненых вадой. Розныя гатункі апалу звалены разам (гомельская электрастанцыя). На «Вэзувіі» штабелі торфу ляжаць ужо некалькі год і пакрыліся травой.

„Гэта справа качагараў...“

Дражджавы-патачны завод «Чырвоная зара» скарыстоўвае на апал дровы і антрацыт.

Згодна пляну 1931 году на выпуск адной тоны дрожджаў павінна было быць расходавана 773 кгр. апалу. Фактычны расход за 11 месяцаў—725 кгр. На выпуск тоны патакі было намечана 600 кгр. апалу, а фактычны расход быў 612 кгр. Сярэдняя эканомія на двух заводах за 11 месяцаў усяго 2 проц.

Калі прыняць пад увагу тое, што завод павінен быў зьнізіць расход апалу на 15 проц., то атрымліваецца, што **два заводы мелі перарасход апалу на 13 проц.**

Качагары ня ведаюць норм расходваньня апалу. Ня гледзячы на гэта, качагары атрымліваюць штомесячна прэмію за эканомію апалу. Былі такія месяцы, калі качагары, атрымаўшы па 80 руб. прэміі, пыталі дырэкцыю: «За што мы атрымалі прэмію?».

У кіраўнікоў заводу склалася чамусьці думка, што эканоміяй апалу павінны займацца толькі качагары. Зусім другая думка ў качагараў. Яны расказваюць аб тым, што для нагрэву вадаварак дражджавога заводу патрэбна паўтары-дзьве гадзіны, а грэюцца цэлыя суткі—па віне адміністрацыі, якая ня думае аб эканоміі апалу.

Для эканоміі апалу на заводзе ёсьць усе магчымасьці, трэба толькі іх скарыстаць.

А.

А. ГАРУНОВІЧ

Поўнасьцю і ў тэрмін скончыць загатоўкі

Нездавальняючае выкананьне плянаў загатовак тармозіць тэмпы сацыялістычнага будаўніцтва. Няма патрэбы даказваць правільнасьць гэтага цьверджаньня. Партыя і ўрад ня раз давалі выразныя дырэктывы аб выкананьні заданьняў ва ўстаноўленыя тэрміны. Аднак, ход загатовак за апошнія пяцідзёнкі гаворыць аб пагрозе сваячасоваму скончэньню важнейшай кампаніі.

На 5 сьнежня 1931 году загатоўлена 63,6 проц. заданьня па **збожжы;** калі ўлічыць памольны збор, дык атрымліваецца толькі 52,5 проц. у той час, як да 1 сьнежня трэба было здаць 90 проц. пляну, а да 1 студзеня 1932 году—зусім скончыць загатоўкі збожжавых культур.
га цьверджаньня. Партыя і ўрад ня

Бульбы на той-жа тэрмін загатоўлена толькі 58,7 проц. пляну у той час, як асеньнія загатоўкі павінны былі даць 80 проц. усяго заданьня.

Плян па **мясазагатоўках** выканан на 53,9%, між тым, як да 1 сьнежня трэба здаць усё вызначанае квартальным плянам заданьне. На вучастку загатовак жывёлы мы маем зусім недапушчальныя факты слабай барацьбы нізавых партыйных і загатоўчых арганізацый з разбазарваньнем буйной рагатай жывёлы. Удзельная вага здачы буйной рагатай жывёлы ў агульным пляне загатовак складае 65 проц., авечак—22,5 проц., сьвіней—10 проц. Гэтыя лічбы гавораць аб зусім дрэннай здачы дробнай жывёлы.

Ільнасемя загатоўлена 52,3 проц. заданьня ў той час, як да 1 студзеня павінен быць выканан увесь плян загатовак. **Ільнавалакна** здана толькі 20,9 проц. заданьня, а ў сьнежні на загатоўчыя пункты павінна паступіць асноўная маса валакна. Яшчэ горш з **пянькой**—загатоўлена толькі 2 проц. Пры існуючых тэмпах здача ільнапрадукцыі можа зацягнуцца да новага ўраджаю, а пяньку можна будзе сабраць толькі праз... некалькі год.

У бліжэйшыя дні трэба ва што-б там ні стала дабіцца **карэннага пералому** на загатоўчым фронце; ліквідаваць чарапашыя тэмпы праведзеньня кампаніі, калі ў апошнія пяцідзёнкі загатоўлена менш збожжа, чым у самую дрэнную пяцідзёнку мінулага году.

Зусім бясспрэчна, што загатоўкі гэтага году праходзяць у значна больш спрыяючых умовах, чым ва ўсе мінулыя гады. Мы маем усе даныя, усе магчымасьці, каб выканаць поўнасьцю і ў тэрмін вызначаныя партыяй і ўрадам заданьні па загатоўках.

На аснове барацьбы за генэральную лінію партыі мы дасягнулі гістарычных посьпехаў у сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі. Сацыялістычны сэктар вёскі (саўгасы і калгасы) даюць асноўную масу с.-г. прадукцыі. Калгасьнік стаў цэнтральнай фігурай земляробства і моцнай апорай партыі і савецкай улады на вёсцы. Выраслі новыя атрады с.-г. пралетарыяў. Значна ўмацаваліся органы пралетарскай дыктатуры ў вёсцы. Пад кіраўніцтвам пралетарыяту калгаснае сялянства дабілася значных посьпехаў у справе ліквідацыі кулацтва, як класы. Пэўныя посьпехі дасягнуты ў галіне арганізацыйна-гаспадарчага ўмацаваньня калгасаў. Усё гэта дае ў рукі партыі такія магутныя багары, якіх дагэтуль яшчэ ня было.

Мы маем такую моцную зброю, як вопыт барацьбы за загатоўкі, накоплены партыяй за мінулыя гады, вопыт бязьлітаснага змаганьня з кулаком, які актыўна выступаў і выступае супроць пляну сацыялістычнага будаўніцтва. Вясковыя партарганізацыі загартаваліся ў агні клясавай барацьбы за калгасы, у змаганьні з агентурай клясавага ворага ў радох партыі—з правымі апартуністамі і іх «левымі» саюзьнікамі.

Вясковыя партарганізацыі выраслі за лік перадавых калгасьнікаў, што прайшлі школу жорсткай клясавай барацьбы.

Вось прыблізна пералік тых зрухаў у суадносінах клясавых сіл на вёсцы, якія ствараюць выключна спрыяючыя ўмовы для ажыцьцяўленьня загатоўчых плянаў. Няма ніякіх «аб'ектыўных» прычын, якія маглі-б апраўдаць дрэнныя тэмпы загатовак. Яны тлумачацца толькі тым, што рад работнікаў і паасобных партарганізацый не зразумелі таго, што словы тав. Сталіна «трэба арганізаваць збожжазагатоўкі» захоўваць сваю сілу і ў бягучую загатоўчую кампанію. Гэтыя работнікі меркавалі, што пры наяўнасьці посьпехаў, дасягнутых партыяй у адносінах калектывізацыі, загатоўкі пойдуць, як «по маслу». Яны палажыліся на самацёк, не давалі руйнуючага адпору разважаньням аб «перэальнасьці» загатоўчых плянаў, якія выходзілі з лягеру правых апартуністаў—дэзарганізатараў фронту сацыялістычнага наступленьня.

Нездавальняюча ідуць збожжазагатоўкі па калгасным сэктары (72,3% гадавога пляну).

Той факт, што ў нас ёсьць шмат новых калгасаў, якія павінны ў гэтым годзе ўпяршыню выконваць пляны загатовак, гаворыць аб неабходнасьці ўпартай арганізатарскай, растлумачальнай, выхаваўчай работы, поўнага адмаўленьня ад самацёку, ад разважаньняў, што «тое, што ёсьць у калгасах, будзе і ў дзяржавы». Гэтага не зразумелі тыя апартуністы, якія захапіліся апартуністычнай ідэалізацыяй калгасаў, якія не заўважылі элемэнтаў клясавай барацьбы ў калгасным сэктары, якія ня бачаць, што клясавы вораг яшчэ канчаткова ня зьнішчан і імкнецца ўплываць на адсталыя групы калгасьнікаў, распальваючы кулацкія спажывецкія тэндэнцыі, каб сарваць загатоўкі.

Чым іншым, як ня кулацкімі ўплывам, можна тлумачыць такое становішча, калі ў паасобных калгасах апрацаваныя палеткі яшчэ ня ўбраны, а аб сваіх гародах калгасьнікі паклапаціліся ў першую чаргу.

Бязьлітасна змагаючыся з апартуністычнай ідэалізацыяй калгасаў, наносячы руйнуючы ўдар па кулацка-спажывецкіх тэндэнцыях, партарганізацыі павінны весьці таксама рашучую барацьбу з імкненьнямі аганьбіць калгасны рух наогул. Трэба памятаць, што перавыхаваньне былых аднаасобнікаў—цяперашніх калгасьнікаў па даным этапе калгаснага руху толькі разгортваецца, але ні ў якім разе не завяршаецца.

Перамога на збожжазагатоўчым фронце можа быць забясьпечана толькі пры ўмове, калі мы ўзьнімем масы калгасьнікаў, беднякоў і сераднякоў —аднаасобнікаў на сваячасовае і поўнае выкананьне загатоўчых плянаў на аснове барацьбы за ажыцьцяўленьне пастаноў бюро ЦК ад 23 кастрычніка і лістападаўскага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б.

У гутарцы з слухачамі інстытуту чырвонай прафэсуры (28 мая 1928 году) тав. Сталін прапанаваў: «устанавіць такі рэжым, каб калгасы здавалі дзяржаўным і каапэрацыйным арганізацыям усё сваё таварнае збожжа пад пагрозай пазбаўленьня субсыдый і крэдытаў з боку дзяржавы». Аб гэтых словах забылі некаторыя партарганізацыі, і патрабавалася выразнае напамінаньне з боку ЦК партыі аб абавязках калгасаў перад пралетарскай дзяржавай.

«Рабочая кляса мае права патрабаваць першачарговага выкананьня калгасамі іх абавязацельстваў перад пралетарскай дзяржавай» («Праўда», ад 2 лістапада 1931 году). Гэты ясны тэзіс павінен быць растлумачан усім калгасьнікам і аднаасобнікам—беднякам і серадняком. У 1931 годзе вёска атрымлівае ад пралетарскай дзяржавы вялікую арганізацыйную, фінансавую, матэр'яльную і культурную дапамогу. Досыць спаслацца на такія лічбы, як завоз у вёску тысяч трактараў, сельгасмашын на 768 млн. руб. угнаеньняў на 146 млн. руб., крэдытаў на 1 млр. 50 млн. руб., гатунковага насеньня на 21 млн. руб.; па СССР арганізуецца звыш 1.000 МТС, адкрываецца каля 500 ільняных і пяньковых заводаў і г. д.

Агідна дрэнна выконваюцца цьвёрдыя заданьні кулацка-заможнымі гаспадаркамі.

Няма належнага націску на кулацка-заможную частку вёскі; у радзе раёнаў адсутнічаюць нават весткі аб здачы збожжа па цьвёрдых заданьнях. Такое становішча зьяўляецца вынікам патураньня кулацка-заможным элемэнтам. У некаторых раёнах праваапартуністычныя паблажкі кулаку злучыліся з яўнымі «лявацкімі» перагібамі. Рад сельсаветаў давалі размер цьвёрдых заданьняў да 50 проц. агульнага пляну, закрануўшы імі і паасобных серадняков. У гэтых сельсаветах і раёнах забылі аб тым, што партыя ні ў якім разе не дапускае ўжываць меры правільныя ў адносінах да кулака, ужываць іх да серадняка.

Выпраўленьне гэтых шкодных памылак зацягнулася; гэта выкарысталі кулацка-заможныя элемэнты, якія засыпалі раённыя органы заявамі аб немагчымасьці выканаць свае заданьне, а тым часам хавалі і разбазарвалі прадукцыю.

Ёсьць сельсаветы, дзе з-за апартуністычнага патураньня клясава-варожым элемэнтам яўны кулак зусім не атрымаў цьвёрдых заданьняў, вакол гэтага важнейшага палітычнага мерапрыемства ня была праведзена адпаведная масавая работа, у абгаварэньне гэтага пытаньня ня ўцягваліся калгасьнікі і беднота.

Усе гэтыя факты гавораць аб неабходнасьці самай рашучай барацьбы на два фронты—супроць правых апартуністаў і «левакоў».

Што трэба зрабіць, каб выканаць пляны загатовак у бліжэйшыя дні?

Па-другое, калгасам трэба ў парадку, у арганізаваным парадку, як прадпрыемствы пасьлядоўна сацыялістычнага тыпу, неадкладна здаць вызначаную плянам загатовак прадукцыю дзяржаве. Трэба з усёй сілай ударыць па буржуазных скажэньнях лініі партыі, якія мелі месца ў саўгаснай сыстэме. Апошнія весткі з фронту загатовак гавораць аб тым, што буржуазныя, мясьніцкія тэндэнцыі яшчэ ня зжыты ў практыцы раду саўгасаў.

Ня толькі выканаць даныя заданьні, але, на аснове мабілізацыі рэсурсаў і жорсткай эканоміі прадукцыі, дабіцца перавыкананьня плянавых заданьняў—баявая задача саўгасаў.

Па-другое, калгасам трэба ў парадку выкананьня сваіх абавязкаў перад пралетарскай дзяржавай здаць (прадаць) дзяржаве вызначаную заданьнем прадукцыю, дабіваючыся, на аснове разгортваньня масавай работы, ажыцьцяўленьня сустрэчных плянаў. Ні ў якім разе нельга дапусьціць надалей такога становішча, калі калгас разьмяркоўвае збожжа ў першую чаргу паміж сваімі членамі і зацягвае здачу прадукцыі дзяржаве. У адносінах тых калгасаў, якія ня хочуць выконваць плянаў загатовак, трэба ўжыць рашучыя мерапрыемствы, ня спыняючыся перад пазбаўленьнем іх дзяржаўных крэдытаў. У паасобных выпадках да калгасаў, якія ўперта адмаўляюцца выконваць пляны збожжазагатовак, трэба ўжываць яшчэ больш рашучыя меры.

Па-трэцяе, абавязаць кантрактантаў збожжа выканаць дагавары, ужыць у адносінах да тых, хто злосна ўхіляецца ад здачы збожжа, меры судовага ўзьдзеяньня. У БССР каля 25 проц. усёй збожжавай прадукцыі паступае па кантрактацыйных дагаворах. Аб тым, што мясцовыя арганізацыі недаацанілі ўсяго значэньня выкананьня гэтых дагавароў, гаворыць сучаснае становішча збожжазагатовак.

Па-чацьвертае, разгортваньнем масавай работы трэба дабіцца, каб аднаасобнікі—некантрактанты—прадавалі сваё збожжа дзяржаве ў парадку самаабавязацельстваў ня ў меншым размеры, чым калгасныя гаспадаркі пры выкананьні заданьняў па збожжазагатоўках.

Па-пятае, спагнаць з кулацка-заможных элемэнтаў поўнасьцю цьвёрдыя заданьні, не дапускаючы пры гэтым ніякай зацяжкі, ужываючы самыя рашучыя меры ў адносінах да кулакоў-сабатажнікаў.

Выразнае, хуткае праведзеньне паказаных мерапрыемстваў забясьпечыць посьпех загатовак.

На аснове ўзорнага вопыту перадавых раёнаў неабходна мабілізаваць усе сілы партыйных, камсамольскіх і грамадзкіх арганізацый на барацьбу за збожжа, лён і мяса. Вось адзін з многіх прыкладаў узорнай работы.

У сваёй пастанове ад 23 кастрычніка ЦК папярэджваў Чэрыкаўскі раён аб недапушчальным адставаньні ў загатоўках. Раённая партыйная арганізацыя ўлічыла ўсю сур'ёзнасьць папярэджаньня, шырока разгарнула масавую работу, узьняла хвалю чырвоных абозаў, ударыла па кулаку. У выніку Чэрыкаўскі раён выйшаў у першыя рады. За адзін месяц ён пакончыў з ганебным адставаньнем у загатоўках. Так, да лістападаўскага аб'яднанага пленуму ЦК па раёне было загатоўлена 74 проц. пляну па збожжы, 52 проц. па мясе, 76 проц. на ільнасемі, 40 проц. па канаплях. Заданьне па адгрузцы бульбы выканана цалкам, за што раён атрымаў прэмію.

Прыклад Чэрыкаўскага раёну сьведчыць аб тым, што там, дзе разгорнута сапраўдная масавая работа, дзе загатоўкі арганізаваны на аснове бальшавіцкіх мэтадаў, дзе пакончана з самацёкам,—там атрыманы добрыя вынікі. Толькі адсутнасьцю перабудовы работы па-новаму можна тлумачыць ганебнае адставаньне раду раёнаў, асабліва па збожжы. Партыйныя канфэрэнцыі, якія ў бліжэйшы час адбудуцца ў радзе раёнаў, павінны ў парадку самакрытыкі праверыць здольнасьць партыйнага кіраўніцтва «па-новаму працаваць, па-новаму кіраваць», здольнасьць па-бальшавіцку змагацца за вузлавыя пытаньні сацыялістычнага будаўніцтва

У нас ёсьць усе даныя, каб пляны загатовак выканаць поўнасьцю і ў тэрмін. Трэба толькі **па-баявому** ўзяцца за работу.

ЯПОНСКІ ІМПЭРЫЯЛІЗМ КАМАНДУЕ жэнэўскімі міратворцамі

Японія дыктуе Лізе нацый свае патрабаваньні

ТОКІЕ, 9. (ТАСС). Як паведамляюць, прадстаўнік міністэрства замежных спраў учора ўвечары заявіў, што апошнія паведамленьні Іосізава сьведчаць аб тым, што патрабаваньні Японіі ўлічаны радай Лігі нацый і што рада адмовілася ад пашырэньня функцый камісіі. Японія цалкам згодна з праектам рэзалюцыі і абмяжоўваецца аднэй агаворкай адносна «права падтрыманьня парадку ваеннай сілай».

У выпадку адхіленьня агаворкі або дапушчэньня агаворкі з кітайскага боку Японія будзе галасаваць супроць рэзалюцыі. Японія, як указвае прадстаўнік, адначасова настойвае на тым, каб выкінуць з прамовы Брыяна напамінак аб ваенных дзеяньнях.

Прадстаўнік міністэрства замежных спраў указаў далей, што ва ўрадавых колах упэўнены ў тым, што патрабаваньні Японіі будуць поўнасьцю задаволены.

Фабрыкуецца яшчэ адзін „новы ўрад“

ТОКІЕ, 9. (ТАСС). Паводле паведамленьня Сімбун Рэнга з Хайлуну пры перагаворах генэрала Ма з прадстаўнікамі японскай арміі нібы дасягнута згода. Паводле слоў Рэнга, генэрал Ма не пазьней, як праз два тыдні прыбудзе ў Цыцыкар і нібы прыме ўдзел у стварэньні новага хайлун-цзянскага ўраду на чале з Чжан Цзін-гуем.

**

ТОКІЕ, 9. (ТАСС). Сімбун Рэнга паведамляе з Мукдэну, што Чжан Сюэ-лян усё яшчэ вядзе падрыхтоўку да ваенных дзеяньняў. Паводле слоў Рэнга, Чжан Сюэ-лян назначыў чужаземцаў дарадцамі Бэйпін-Мукдэнскай чыгункі для таго, каб паскорыць рух і павысіць перавозачную здольнасьць чыгункі ў сувязі з надыходзячымі сутычкамі.

Дыплёматычныя выкрутасы

ПАРЫЖ, 9. На падставе вестак французскага друку японская дэлегацыя перадала Брыяну паведамленьне аб тым, што «прадстаўленьне, нібыта Японія патрабавала перадачы ёй усяго раёну Цзіньчжоу, грунтуецца на «непаразуменьні». «Японія,—гаворыцца ў паведамленьні,—хоча толькі захаваць сучасную зону, плюс стварыць нэйтральную зону да вялікай кітайскай сьцяны» (ТАСС).

Пад старым прадлогам аб „бандытах“ Японія разгортвае далейшае наступленьне на Цзіньчжоу

ШАНХАЙ, 10. Японскія колы прагнуць узмоцнена пашыраць весткі аб актыўнасьці «бандытаў» у розных частках Манчжурыі і на гэтай падставе заяўляюць аб неабходнасьці ваенных дзеяньняў.

Відавочна, пад гэтым прадлогам японцы, паводле паведамленьня штабу войск Чжан Сюэ-ляна, аднавілі паветраныя налёты ў раёне Цзіньчжоу. 9 сьнежня 8 японскіх самалётаў скінулі 28 бомб недалёка Тава (раён Цзіньчжоу) і адкрылі кулямётны агонь. Японскія самалёты працягваюць рабіць налёты над Цзіньчжоў. У бліжэйшы час чакаецца атака Цзіньчжоу.

Квантунская армія пачынае новыя апэрацыі

Харбін навадняецца японскай паліцыяй

БЭЙПІН. (ТАСС). Харбінская прэса паведамляе аб тым, што ў Харбін з Цыцыкара прыбыў атрад японскай жандармэрыі ў складзе 45 чалавек. У Харбін прыбывае таксама невялікімі групамі японская паліцыя, з мэтай «узмацніць консульскую паліцыю».

**

ТОКІЕ. (ТАСС). «Джапан Кронікль», прыводзячы даныя дайрэнскіх газэт, пацьвярджае бэйпінскія весткі аб снабжэньні генэрала Ма зброяй і амуніцыяй з японскіх крыніц, праз буйную транспартную кампанію, якая мае канторы па ўсёй Манчжурыі.

**

ШАНХАЙ. (ТАСС). Агенцтва «Гомінь» падае весткі аб тым, што японскія ваенныя ўлады адправілі яшчэ аднаго свайго прадстаўніка да генэрала Ма, з мэтай угаварыць апошняга пакінуць раён Цыцыкара. Генэрал Ма катэгарычна адмовіўся.

**

ТОКІЕ. (ТАСС). Агенцтва Сімбун Рэнга паведамляе з Мукдэну, што квантунская армія пачне апэрацыі ў бліжэйшыя дні ў раёне, які знаходзіцца на ўсход ад ракі Ляо. Паведамляецца аб новым загадзе Чжан-Сюэ-ляна, які нібы накіраваў усе цзіньчжоўскія войскі ў наступленьне на ўсход, з мэтай заняць Мукдэн.

Дэкаднік працягнут да 15 сьнежня

Цэны і нацэнкі—пад пільны кантроль пралетарскай і калгаснай грамадзкасьці

ЦСПСБ і Белкаапсаюз зьвярнуліся да каапэрацыйных і прафэсыянальных арганізацый з лістом, у якім адзначаюць, што дэкаднік праверкі цэн праходзіць па БССР зусім нездавальняюча. Дэкаднік не ператвораны ў масавую кампанію па праверцы выкананьня важнейшых дырэктыў партыі і ўраду ў галіне цэн. Вакол гэтага пытаньня не мабілізавана грамадзкая думка—зусім слабы ўдзел рабочых з прадпрыемстваў і каапактыву.

Паасобныя ЦП саюзаў і асабліва гаррайпрафсаветы, райспажыўсаюзы, ЗРК, ЦРК, ТСТ, зьвеньні Белгандлю да гэтага часу нават ня ўключыліся ў дэкаднік. Праверка амаль не закранула нізавую сетку спажывецкай каапэрацыі. Гэта сьведчыць аб тым, што некаторыя каапэрацыйныя і прафсаюзныя арганізацыі праяўляюць апартуністычныя адносіны да аднэй з важнейшых палітычных кампаній, якая павінна дапамагчы ўзьняць рэальную зарплату рабочых і палепшыць іх абслугоўваньне.

ЦСПСБ і Белкаапсаюз лічаць такое становішча нецярпімым і прапануюць безадкладна ўключыцца ў праверку цэн. Усе ЦП саюзаў, гаррайпрафсаветы, ФЗМК павінны вылучыць адпаведную колькасьць рабочых для ўдзелу ў брыгадах па праверцы цэн.

ЦСПСБ. і БКС ухвалілі прапанову газэты «Зьвязда» і пастанавілі працягнуць дэкаднік праверкі цэн да 15-га сьнежня. Каапэрацыйныя і прафэсыянальныя арганізацыі павінны правесьці рад сходаў рабочых, каапактыву па пытаньні аб дэкадніку.

Адначасова прапанавана аказаць максымальную дапамогу брыгадзірам у выяўленьні фактычнага стану цэн. Работа брыгад павінна асьвятляцца ў друку.

Ігнаруюць дэкаднік

ВІЦЕБСК.

Створан штаб, які пачаў разгортваць работу па праверцы цэн. Створана 35 брыгад з работнікаў прылаўку, загадчыкаў магазынаў, бухгальтароў, студэнтаў.

Зусім слабы ўдзел рабочых фабрык і заводаў. Гарпрафсавет і некаторыя раённыя праўленьні саюзаў ігнаруюць дэкаднік і ня прымаюць у ім ніякага ўдзелу.

Па сельскай сетцы вызначаны да праверкі ўсяго 3 сельскія спажыўтаварыствы. Віцебскія арганізацыі змазваюць значэньне дэкадніка для аздараўленьня нізавых зьвеньняў спажыўкаапэрацыі.

Ігнараваньню дэкадніка павінен быць палажан канец.

За павышэньне цэн—пад суд

За невыкананьне дырэктывы аб вывешваньні прэйскурантаў і самавольнае павышэньне цэн на некаторыя тавары зьнят з работы загадчык магазыну № 8 МЦРК. Матар'ял аб незаконным павышэньні цэн пераданы сьледчым органам.

Прэзыдыум Белкаапсаюзу папярэдзіў усе праўленьні каапэрацыйных арганізацый і загадчыкаў крам, што ў адносінах арганізацый і асоб, якія скажаюць савецкую палітыку цэн, будуць прыняты самыя суровыя меры ўзьдзеяньня.

Бяз удзелу мас

ГОМЕЛЬ, 10-XII. Дэкаднік праверкі цэн па Гомелі праходзіць бяз удзелу мас. Створана некалькі брыгад, якія правяраюць толькі паасобныя магазыны. Прафсаюзныя арганізацыі стаяць у баку ад гэтай работы. На многіх прадпрыемствах пытаньне аб дэкадніку нават не абмяркоўвалася. (БЕЛТА).

ДЭКРЭТ ГОЛАДУ І ТЭРОРУ У ДЗЕЯНЬНІ

САЦЫЯЛ-ЖАНДАРМЫ ЗНОЎ ЗАБАРАНІЛІ „РОТЭ ФАНЭ“

Кампартыя Германіі настойвае на скасаваньні новага дэкрэту

Патрабаваньні КПГ

БЭРЛІН, 9. Прадстаўнікі камуністычнай фракцыі ў савеце старэйшын германскага рэйхстагу ўчора прапанавалі склікаць савет старэйшын на 11-га сьнежня з мэтай устанаўленьня пазыцыі савету паводле прапановы камуністычнай фракцыі рэйхстагу аб скліканьні рэйхстагу 15-га сьнежня.

Паводле прапановы камфракцыі, рэйхстаг павінен абгаварыць наступныя пытаньні: аб скасаваньні апошняга надзвычайнага дэкрэту, спрэчкі па замежна-палітычным становішчы і абвяшчэньні ваеннага міністра і міністра ўнутраных спраў Грэнэра, аб вядомым дакуманце гесэнскіх нацыянал-сацыялістаў. У гэтым дакуманце пералічваюцца тэрарыстычныя мерапрыемствы, якія нацыянал-сацыялісты зьбіраюцца правесьці ў жыцьцё ў выпадку прыходу іх да ўлады. (ТАСС).

Брунінг выгароджвае фашыстаў

БЭРЛІН, 9. Адначасова з апублікаваньнем новага надзвычайнага дэкрэту рэйхсканцлер Брунінг зрабіў па радыё прамову. Гэта прамова носіць праграмны характар і сьведчыць аб тым, што Брунінг і колы германскай буржуазіі, што стаяць за ім, у сучасны момант ня лічаць мэтазгодным праводзіць якія-небудзь зьмены ў складзе ўраду.

Гаворачы аб міжнародным становішчы ў Германіі і аб работах камітэту банку міжнародных разьлікаў у Базэлі па абгаварэньні плацежаздольнасьці Германіі, Брунінг, маючы на мэце іллян Юнга, падкрэсьліў, што перамагчы сучасны сусьветны крызіс, выкліканы «ярмом пераможыўшых сябе ўстановак», немагчыма без адмаўленьня ад «фармальных прававых палажэньняў».

Бліжэйшыя тыдні,—заявіў Брунінг—будуць мець рашаючае значэньне. Ад аздараўленьня Германіі, ад мераприемстваў германскага ўраду і супрацоўніцтва іншых урадаў залежыць—ці ўдасца перамагчы крызіс і своечасова выратаваць сьвет ад зруйнаваньня».

Пераходзячы да новага надзвычайнага дэкрэту, Брунінг заявіў, што павышэньне падатку на зварот з 0,85 проц. да 2 проц. (**што фактычна азначае ЎСЕАГУЛЬНАЕ ПАВЫШЭНЬНЕ ПАДАТКАЎ НА МАСАВАЕ СПАЖЫВАНЬНЕ**) і зьніжэньне расходаў па зарплаце дзяржаўных і муніцыпальных рабочых і служачых забясьпечыць выкананьне бюджэту.

У сваёй прамове Брунінг спэцыяльна спыніўся на пытаньні аб нацыянал-сацыялістах. Адзначыўшы, што Гітлер імкнецца **ажыцьцявіць свае палітычныя мэты «легальным шляхам»**, Брунінг выступіў супроць другіх нацыянал-сацыялістычных лідэраў, якія маюць намер парушыць гэту «легальнасьць». Гэта частка выступленьня Брунінга яўна **разьлічана на сацыял-фашыстаў. Сваім выступленьнем супроць тых нацыянал-сацыялістаў, што «ўхіляліся» ад лініі Гітлера, Брунінг дае сацыял-фашыстам новы аргумант для апраўданьня ў вачох мас палітыкі падтрыманьня Брунінга і нават Гітлера, як «меншага зла».** (ТАСС).

Фашызм працягвае руку Ватыкану

РЫМ, 8. Газэты «Стампа» і «Кар'ера Дэ ля сэра» зьмясьцілі інтэрв'ю сваіх карэспандэнтаў з Гітлерам. Паўтарыўшы свае звычайныя пярэчаньні супроць вэрсальскага дагавору, Гітлер заявіў, што, прышоўшы да ўлады, нацыянал-сацыялісты згодзяцца плаціць рэпарацыі толькі на ўмовах «прыватнага гандлю».

Гітлер адмаўляў паяўнасьць перагавораў нацыянал-сацыялістаў з партыяй каталіцкага цэнтру Германіі. Ён заявіў, што нацыянал-сацыялісты, наадварот, маюць намер змагацца з партыяй цэнтру. Адначасова з гэтым Гітлер усяляк падкрэсьліваў сваё жаданьне **ўстанавіць з Ватыканам найлепшыя адносіны.** З паінфармаваных колаў перадаюць, што дэпутат каталіцкага цэнтру Германіі Каас прыяжджаў гэтымі днямі ў Рым для перагавораў з папай. (ТАСС).

ТЫСЯЧЫ НОВЫХ БЕСПРАЦОЎНЫХ ЗА АДЗІН ТЫДЗЕНЬ

Далейшы бязупынны рост беспрацоўя ў Англіі

ЛЕНДАН, 9. (ТАСС). Паводле даных, на 30 лістапада ў Англіі было зарэгістравана 2.622.027 беспрацоўных, г. зн. на 6.912 больш, чым у мінулы тыдзень. Такім чынам, нават зьняцьце дзесяткаў тысяч беспрацоўных з дапамогі, якое было зроблена за апошні час, ня можа завуаляваць далейшага росту беспрацоўя.

Тав. Кашэн выкрывае праграму мытнай вайны францускага імпэрыялізму

ПАРЫЖ. (ТАСС). Пастанова палаты аб перадачы ўрадавага законапраекту аб павышэньні падатку на ўсе імпартныя тавары ў камісію была прынята пасьля доўгіх спрэчак і пры паяўнасьці апазыцыі з боку розных груп дэпутатаў. Выступіўшы ад камфракцыі тав. Кашэн пратэставаў супроць пратэкцыяністкай палітыкі францускага ўраду і супроць праграмы мытнай вайны, якая будзе мець цяжкія вынікі для рабочай клясы і сялянства.

Бязьлітасная атака на зарплату

ГЕЛЬСІНГФОРС. Фінляндзкі сойм прыняў у парадку пасьпяховасьці ўсімі галасамі супроць 19-ці, пастанову аб зьніжэньні з 1-га студзеня 1932 г. зарплаты ўсіх дзяржаўных служачых.

**

АТЭНЫ. Рада міністраў прыняла пастанову аб зьніжэньні зарплаты дзяржаўным служачым на 6 проц., пачынаючы з 1-га студзеня 1932 г. Апрача таго, паводле прапановы міністра фінансаў у парлямант будзе ўнесен законпраект аб зьніжэньні зарплаты для ўсіх ад 5 да 10 проц.

Чырвоны фронт мацнее

БЭРЛІН, 9. (ТАСС). Чырвоны адзіны фронт ў Германіі за апошнія дні значна пашырыўся. У радзе гарадоў сацыял-дэмакратычныя беспартыйныя і камуністычныя рабочыя стварылі камітэты чырвонага адзінага фронту. У Брэслаўлі адбылася канфэрэнцыя адзінага фронту працоўных Верхняй Сілезіі.

Канфэрэнцыя горача вітала даклад аб сацыялістычным будаўніцтве СССР рэктара Брэслаўскага унівэрсытэту, старшыні рэфармісцкага саюзу вольнадумцаў Фэльзэна, які нядаўна наведаў СССР.

„Ротэ Фанэ“ мабілізуе масы на барацьбу з надзвычайным дэкрэтам

БЭРЛІН, 9. (ТАСС). У сувязі з апублікаваньнем надзвычайнага дэкрэту «Рота Фанэ» ў перадавым артыкуле заклікае да забастоўкі супроць абвешчанага на падставе надзвычайнага дэкрэту зьніжэньня зарплаты. Газэта заклікае да масавых сходаў супроць новага надзвычайнага дэкрэту, супроць Брунінга — Грэнэра, Гітлера — Брауна, да баявых пратэстаў беспрацоўных у міжнародны дзень беспрацоўных 15-га сьнежня.

Новая забарона

БЭРЛІН. (ТАСС). Учора вечарам Бэрлінскі паліцэйпрэзыдэнт сацыял-дэмакрат Гржэзінскі **забараніў на тэрмін да 17-га сьнежня «Ротэ Фанэ»** за заклік да рабочых і служачых абараняць сваю зарплату і свае палітычныя правы.

Адзіным пралетарскім фронтам супроць новага закону Брунінга

БЭРЛІН, 10. Усегерманскі камітэт рэвалюцыйнай прафапазыцыі зьвярнуўся да ўсіх рабочых Германіі з адозвай з поваду новага надзвычайнага закону Брунінга.

Адозва заклікае рабочых Германіі выступаць супроць дыктатуры буржуазіі, супроць **усякага зьніжэньня зарплаты** і далейшага пагоршаньня ўмоў працы.

«На падставе абароны агульных інтарэсаў, — канчаецца адозва, — усе рабочыя і служачыя бяз розьніцы палітычных поглядаў, павінны выступіць агульным фронтам супроць ворага, ствараючы адзіны рэвалюцыйны фронт».

ПОЛЬСКА-ДАНЦЫГСКІ КАНФЛІКТ ПАГЛЫБЛЯЕЦЦА

ВАРШАВА, 9. (ТАСС). Польскі ўрад заявіў пратэст супроць пастановы камісара Лігі нацый у Данцыгу — Гравіны ў пытаньні аб польска-данцыгскім канфлікце. Данцыгскі сэнат указаў на невыкананьне Польшчай міжнароднага дагавору і парушэньне інтарэсаў Данцыгу пабудовай морскага порту ў Гдыні, а таксама ўвядзеньнем чыгуначных тарыфаў, якія спрыяюць Гдыні. Камісар Гравіна ў сваім рашэньні пацьвердзіў правільнасьць спасыланьняў Данцыгу на польскія дагаворныя абавязацельствы.

Напярэдадні калдагаворнай кампаніі

Як ЦП саюзаў рыхтуюцца да праверкі дагавароў

Праверка выкананьня калдагавароў павінна ператварыцца ў масавы паход за ажыцьцяўленьне 6 указаньняў тав. Сталіна.

Праверка калдагавароў і заключэньне новых павінна мабілізаваць масы ўдарнікаў на поўнае выкананьне прамфінпляну трэцяга рашаючага і чацьвертага заключнага гадоў 5-годкі.

Як-жа ЦП саюзаў уключыліся ў праверку калдагавароў, як рыхтуюцца яны да правядзеньня важнейшай палітычнай кампаніі?

*** ЦП саюзу гарбароў** пасылае ў раёны адказных работнікаў, якім даручана шырока папулярызаваць указаньні ЎсеЦСПС і ВСНГ. Нядаўна пасланы заўкомам дырэктыўныя лісты.

*** ЦП саюзу мэталістаў** камандыравала членаў прэзыдыуму для правядзеньня калдагаворнай кампаніі ў Віцебск, Гомель, Магілеў, Рэчыцу і Воршу. Да менскіх прадпрыемстваў—заводу імя Варашылава, «Камунар», «Ударнік» прымацаваны члены прэзыдыуму, якія распачалі праверку дагавароў, ўвязваючы гэту работу з праверкай ажыцьцяўленьня ўказаньняў т. Сталіна.

*** ЦП саюзу швэйнікаў** склікае 15 сьнежня нараду старшынь фабкомаў, на якой будзе пастаўлена пытаньне аб праверцы калдагавароў. Пакуль што ЦП нічога не зрабіла і не дало ніякіх указаньняў фабкомам аб праверцы старых дагавароў і заключэньні новых.

*** ЦП саюзу мэдсанпрацы** распрацавала і паслала нізавым арганізацыям канкрэтныя ўказаньні аб правядзеньні кампаніі.

6 сьнежня праведзена нарада гарадзкога прафактыву, які ўключыўся ў рэйд «Праўды» па праверцы рэалізацыі ўказаньняў тав. Сталіна. 30 адказных работнікаў паслана ў раёны для практычнай дапамогі ў праверцы калдагавароў. Прэзыдыум ЦП вызначыў 6 прэмій у суме 3.650 руб. прафарганізацыям, якія лепш правядуць калдагаворную кампанію. За лепшае асьвятленьне ў друку гэтай работы вызначана прэмія ў 225 руб.

*** ЦП саюзу мясарыбнікаў** 28 лістапада паслала дырэктыўныя лісты нізавым арганізацыям з прапановай пераключыць брыгады, якія правяралі работу мясцкомаў, на праверку калдагавароў. Трэба адзначыць, што ў лісьце няма ніякіх канкрэтных паказаньняў.

*** ЦП саюзу мукамольных рабочых** 7 сьнежня паслала дырэктывы аб правядзеньні праверкі калдагавароў. У гэты-ж дзень была склікана нарада старшынь ФЗК і гаспадарнікаў. Нарада пастанавіла паслаць у раёны для правядзеньня кампаніі 14 чалавек. Створаны трохдзённыя курсы для работнікаў, якія камандыруюцца ў раёны.

*** У ЦП саюзу рабочых чыгунна-шасэйнага будаўніцтва** заявілі: «5-га сьнежня ў нас адбылася ўсебеларуская нарада прафактыву, на якой, між іншым, успаміналі аб калдагаворнай кампаніі...» Дырэктывы нізавым арганізацыям пакуль яшчэ не пасланы.

Наогул, большасьць прафарганізацый разгарнула падрыхтоўку да праверкі старых і заключэньня новых калдагавароў.

ДЗЕНЬНІК

работы партнарады па пытаньнях мастацтва

На вячэрнім пасяджэньні 9 сьнежня нарада заслухала даклады т.т. Вольскага і Капакоціна аб чарговых задачах тэатральнага мастацтва БССР.

Тав. Капакоцін у сваім дакладзе падрабязна спыніўся на пытаньнях барацьбы за творчы мэтад, за аўладаньне работнікамі мастацтва марксыцка-ленінскай тэорыяй.

— Толькі праз аўладаньне зброяй марксыцка-ленінскай тэорыі,—падкрэсьліў дакладчык,—магчыма правільна пазнаваць, правільна паказваць і выкрываць усю складанасьць клясавай барацьбы і будаўніцтва сацыялізму на даным этапе.

У творчых пошуках новых сродкаў драматургічна-акторскай і рэжысэрскай работы, новых асаблівасьцяй стылю павінен быць асновай ленінскі бальшавіцкі сьветапогляд.

Пралетарская драматургія і тэатр павінны даць мастацкія творы аб гераічнай барацьбе пралетарыяту і працоўных у барацьбе за сацыялізм, павінны сваім мастацкім паказам мабілізаваць шырокія масы працоўных на змаганьне за генэральную лінію партыі, супроць усякіх скажэньняў ленінскай нацыянальнай палітыкі.

На ранішнім пасяджэньні 10 сьнежня на нарадзе з дакладамі аб самадзейным мастацтве і ТРАМ'аўскім руху выступілі т.т. Шамшур і Клімковіч.

Адказны рэдактар М. ГАРЫН.

14-га сьнежня, роўна ў 6 гадз. веч., у памяшканьні залі пасяджэньняў Менгаркому КП(б)Б

— СКЛІКАЕЦЦА —

абʼяднаны пленум Менгаркому КП(б)Б і ГарКК

Парадак дня:

1. Аб арганізацыйна-гаспадарчым умацаваньні калгасаў (дакл. т.т. Каранеўскі і Здановіч).
2. Аб перабудове работы гарадзкой арганізацыі ЛКСМБ і становішча партыйнага кіраўніцтва (дакл. т. т. Янковіч і Грынкевіч).
3. Пытаньні гарадзкой партыйнай канфэрэнцыі

Апрача членаў і кандыдатаў гаркому, рэв. камісіі і гарКК КП(б)Б на пленум запрашаюцца: на першым пытаньні — сакратары калектываў і вясковых парт'ячэек; на другім пытаньні—сакратары калектываў КП(б)Б і ЛКСМБ.

Бюро Менгаркому КП(б)Б.
Прэзыдыум Мен. Гар. КК КП(б)Б.

Да другой сэсіі ЦВК БССР X скліканьня.

Другая сэсія ЦВК БССР X скліканьня адбудзецца 15 сьнежня 1931 г. у гор. Менску, у клюбе харчавікоў.

ПАРАДАК ДНЯ НАСТУПНЫ:

1) Даклад СНК БССР аб кантрольных лічбах народнай гаспадаркі БССР на 1932 год.
2) а) даклад СНК БССР аб дзяржбюджэце БССР на 1932 год, б) судаклад бюджэтнай камісіі ЦВК БССР па дзяржаўным бюджэце на 1932 год.
3) Даклад Капыльскага, Заслаўскага і Лельчыцкага РВК аб гаспадарчым і культурным будаўніцтве раёнаў.
4) Даклад Калгасцэнтру БССР аб арганізацыйна-гаспадарчым умацаваньні калгасаў.
5) Аб масавай рабоце саветаў.
6) Зацьвярджэньне важнейшых пастаноў, прынятых паміж сэсіямі ЦВК БССР.

Сакратар ЦВК БССР М. Гіляковіч.

ПЛЕНУМ БЮДЖЭТНАЙ КАМІСІІ БССР

склікаецца 13 сьнежня 1931 г., у 10 гадзін раніцы, у памяшканьні ЦВК БССР (заля пасяджэньняў).

БЮДЖЭТНАЯ КАМІСІЯ.

Кіно „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“

З 11/XII-31 г.

Новы мастацкі фільм вытворчасьці Ленінградзкай ф-кі САЮЗКІНО

ЧАЛАВЕК З ТУРМЫ

Рэж. С. Берсеньняў. Апэр. Е. Шапіра. У галоўн. ролях: І. Чувелеў, Самсонава, Кастрычнін.

Каса адкрыта ад 1 гадз. дня. Штодзенна 4 сэансы. Пачатак у 5-45, 7-30, 9 і 10-30.

ДЗЕЦІ Ў КІНО НЕ ДАПУСКАЮЦЦА.

УВАГА: у файэ працуе фота-павільён, які робіць здымкі фота-мініяцюр.

„КУЛЬТУРА“. Пач.: 7; 8-45; 10-30	ТОКАР Аляксееў у 6 част. Звыш прагр. ТЭХНІЧНАЯ ДАПАМОГА.
Інтэрнацыянал. Адкр. з 12 г. дня	Усходні мастацкі фільм ЗАРЭ. КІНО-НАРЫС САЮЗКІНО
„Юны Піянэр“ (будынак кіно „Культура“)	Мастацкі фільм ПАРТФЭЛЬ ДЫПКУР'ЕРА. Звыш прагр.—хроніка. Пач. 1 г., 2-30. Каса—ад 11 г. ран.
„СПАРТАК“. Пач. 7-15, 9, 10-45	Чырвоны старт у 6 частках. Звыш праграмы Дзеравянае золата

Гарпрафсавет з 6-га сьнежня часова пераведзен на ШАСЬЦІДЗЕННЫ ПЕРАПЫННЫ ТЫДЗЕНЬ з устанаўленьнем адзінага выходнага дня кожнага 6, 12, 18, 24 і 30. У выходныя дні устаноўлены дзяжурствы адказных працаўнікоў Гарпрафсавету.

Сэктар Народна-Гаспадарчага Вучоту Дзяржпляну БССР

— СКЛІКАЕ —

на 17 сьнежня, у 6 г. вечара, у пам. ленкутку Дзяржпляну (пляц Волі № 5).

КАНФЭРЭНЦЫЮ

кіраўнікоў сэктароў вучоту і статыстыкі, наркаматаў і цэнтральных устаноў БССР

Парадак дня: 1. Арганізацыя вучотна-статыстычных работ (дакл. тав. Кацнэльсон).
2. Даклады кіраўнікоў сэктароў: а) ВСНГБ, б) НКЗему, в) Белкаапсаюзу.
3. Выкананьне пляну вучотна-статыстычных работ за 1931 г. і плян работ на 1932 г. (дакл. тав. Шындлер).
4. Мэханізацыя вучотна-статыстычных работ (дакл. тав. Магідаў)

На канфэрэнцыю павінны зьявіцца кіраўнікі сэктароў, галоўбухі або бухгальтары-інструктары.

Запрашаюцца прадстаўнікі Бел. АРУ, ВОРС.

Аргрупа Сэктару Народна-Гасп. вучоту.

Менская гарадзкая партызанская камісія

ПРАПАНУЕ

ўсім чырвоным партызанам і чырвонагвардзейцам, якія прыехалі ў гор. Менск на месца жыхарства, узяцца на вучот у 3-дзённы тэрмін.

Зьяўляцца па адрасе: пляц Волі, Гарсавет, пакой № 24.

Сакратар Фільчэнка.

УСІМ прадпрыемствам і ўстановам ВСНГ СССР і Наркамснабу СССР

Гіганцкі рост аграмаджанага сэктару народнай гаспадаркі патрабуе вельмі выразнай, яснай і зразумелай пастаноўкі вучоту і справаздачнасьці, якія своечасова адбіваюць дзейнасьць кожнага прадпрыемства. Партыя і ўрад патрабуюць, каб вучот і справаздачнасьць былі сапраўдны сродкамі кіраўніцтва, плянаваньня і кантролю. Адным са сродкаў выкананьня гэтай задачы зьяўляецца спэцыяльны пэрыядычны друк, таму ВСНГ і Наркамснаб звараючаюць увагу ўсіх падведамстваў. Ім органаў на штомесячную часопіс

„ЗА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИЙ УЧЕТ“,

які выдаецца Ўсесаюзным Таварыствам Садзейнасьці Сацыялістычнаму Ўліку (ВОСУ) б. ОРУ), на старонках якой зьмяшчаюцца артыкулы па пытаньнях тэорыі і практыкі сучаснага вучоту і справаздачнасьці ў разрэзе палітычных і эканамічных задач рэканструкцыйнага пэрыяду, па пытаньнях рацыяналізацыі і мэханізацыі вучоту павышэньня кваліфікацыі, абмену вопытам, а таксама аб усіх дасягненьнях у галіне вучоту і справаздачнасьці за граніцай. У часопісі зьмяшчаюцца таксама важнейшыя заканапалажэньні аб вучоце і справаздачнасьці з асьвятленьнем іх на прадмет практычнага ўжываньня. Такім чынам, часопіс „ЗА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИЙ УЧЕТ“ зьяўляецца неабходнай падмогай для кожнага работніка вучоту. ВСНГ і Наркамснаб ПРАПАНУЮЦЬ усім вучотным органам мець указаную часопіс у сваіх бібліятэках і РЭКАМАНДУЮЦЬ яе ўсім работнікам вучоту, якія імкнуцца да павышэньня сваёй кваліфікацыі.

Член прэзыдыуму ВСНГ СССР і начальнік ОЭС-а С. БІРМАН.

Сэктар уліку і статыстыкі Наркамснабу СССР М. ІЛЬЫНСКІ.

МАГІЛЕЎСКІ пэдагагічны інстытут (г. Магілеў, Ленінская, 35) адкрывае прыём на ЗАВОЧНЫ СЭКТАР на аддзяленьні: сацыяльна-гістарычнае і літаратурна-лінгвістычнае.

Завочны сэктар дае тыя-ж самыя правы, які скончыўшым Інстытут.

Тэрмін навучаньня 3 гады.

Паступаючыя на завочны сэктар павінны прадставіць усе дакументы, паводле палажэньня аб прыёме ў ВНУ, заверанную анкету, заяву (узоры пасланы па ўсіх райінспэктарыятах асьветы) і дакумант аб асьвеце.

Апошні тэрмін падачы заяў —1 студзеня 1932 г.

Плата за навучаньне 3 руб. у месяц.

Пасьля атрыманьня паведамленьня аб залічэньні завочнікам уносіцца 3 рублі авансу і 3 рублі за першы месяц.

Дырэктар Інстытуту Волкаў.

У 1932 г. навукова-тэхнічн. часопіс У 1932 г.

„ЗА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИЙ УЧЕТ“

неабходна ўсім рахунковым работнікам, статыстыкам, эканамістам, адміністратарам і гаспадарнікам.

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА: на 12 м.—6 р., на 6 м. 3 руб.

Падпіска прымаецца выключна ў паштовых аддзяленьнях і лістаносцамі ТОЛЬКІ на 12 і 6 мес. з ЛЮБОГА месяца.

Машына-будаўнічы завод імя Сталіна ў гор. Бабруйску ПРЫМАЕ ЗАКАЗЫ —) НА (— КАЦЕЛЬНЫЯ РАБОТЫ для выrabу на самым заводзе і ў ад'езд.

Заводакіраўніцтва.

ДЗЯРЖАЎНАЕ ВЫДАВЕЦТВА БЕЛАРУСІ

ДА АНТЫКАЛЯДНАЙ КАМПАНІІ

Інцэртаў.—Каляды на службе ў эксплёататараў. Стар. 34. Ц. 10 к.
Верын І.—Бога няма. Стар. 88. Ц. 32 к.
Вераб'ёва і Папоў.—Жанчына і рэлігія. Стар. 112. Ц. 20 к.
Вайсброд І.—Духоўніцтва ў контр-рэвалюцыі. Стар. 60. Ц. 20 к.
Сьцяпанаў І.—Аб веры ў бога і аб веры ў чорта. Стар. 64. Ц. 16 к.
Зліашэвіч і Байцоў.—Рэлігія і вайна. Стар. 98. Ц. 25 к.
Язьвіцкі В.—Богі і д'яблы. Стар. 48. Ц. 10 к.
Пуцінаў Ф.—Палітычная роля сэктанцтва. Стар. 112. Ц. 50 к.
Агіенка А.—Пра цуды і тайны. Стар. 58. Ц. 16 к.
Сумарокаў Ф.—Крыж і абраз. Стар. 30. Ц. 8 к.
Астроўскі Я.—Тэрцыяры і каталікая контр-рэвалюцыя. Стар. 52. Ц. 15 к.
Олешчук Ф.—Школа і выхаваньне актыўных бязбожнікаў. Стар. 114. Ц. 35 к.
Кастамараў.—Чорная сотня пад сьцягам рэлігіі ў 1905 годзе. Стар. 54. Ц. 25 к.
Чудноўцаў.—Царкоўнікі і сэктанты ў змаганьні супроць калгасаў. Стар. 144. Ц. 50 к.

Сэктар Кнігагандлю ДВБ.

Рэдакцыі газэты „ЗЬВЯЗДА“ патрэбна вопытная машыністка, якая добра ведае беларускую мову.

БЕЛАРУСКІ АЎТА-ДАРОЖНЫ ІНСТЫТУТ

абвяшчае студзеньскі (1932 г.) ПРЫЁМ студэнтаў у колькасьці 180 чал. па наступных спэцыяльнасьцях:

а) дарожнае будаўніцтва—120 чал., б) аўтамабільна-эксплёатацыйнае—60 чал.

Заявы з усімі дакумантамі падаваць у інстытут па адрасе. Менск. Унівэрсытэцкі Гарадок, галоўны корпус, пакой № 119—Беларускаму Аўта-дарожнаму інстытуту.

Абавязковы наступныя дакуманты: аб узросьце (мэтрыка), аб адносінах да вайсковай павіннасьці (для мужчын), аб асьвеце, дзьве фота-карткі, мэдычнае пасьведчаньне аб стане здароўя, аб сацыяльным і матар'яльным становішчы паступаючага і яго бацькоў, для сялян—даведка ад калгасу або акладны ліст (копія) па с.-г. падатку на 1930-31 г., анкета, заверанная прафэсыянальнымі або савецкімі арганізацыямі і ўстановамі. Да заявы трэба даць паштовых марак на 30 кап.

Прыём заяў праводзіцца да 25 сьнежня 1931 г.

Ч. в. аб. дырэктара аўта-дарожнага Інстытуту МАЛАШОНАК.

КЛЮБ ПРАЦАСЬВЕТЫ (Камуністычная, 19. 13 сьнежня, у 7 гадз. веч. — адбудзецца — ВЯЛІКІ ІНТЭРНАЦЫЯНАЛЬНЫ ВЕЧАР МОПР'у, прысьвечаны 4-й гадавіне Кантонскай камуны.

Пасьля ўрачыстай часткі—мастацкая частка.

Білеты можна атрымаць у ГаркомеМОПР'у (Савецкая, 87) штодзенна ад 10-4 гадз. дня і ад 7-9 гадз. веч.

МЕНГАРКОМ МОПР'у

АБВЕСТКІ — І — ПАВЕДАМЛЕНЬНІ ў чарговы нумар „ЗЬВЯЗДЫ“ прымаюцца толькі да 2-х гадз. дня

Менск, друкарня газ. «ЗЬВЯЗДА». Галоўлітбел № 337.